

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΗΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Οί "Εταιρισται. "Επεισόδιον τῆς "Ελληνικῆς "Ιστορίας, ὑπὸ Σ. Σ.
- Διατὼ "Εμετην ἀγαμος. "Ιατρικὸν σφάλμα, ὑπὸ Θ' Πάνθηα. "Ιστορικὸν διήγημα, ὑπὸ Κλεάνθου "Αριστοτικού.
- Τὸ τρίδιπλο ἀστέρι. Ποίημα Κωστή Παλαμά.
- Τὰ Μετέωρα. Σημειώσεις ἐκ Θεσσαλίας, ὑπὸ Γ. Β. Μέτῃ.
- "Ο Νταγάρας. "Αμερικανικαὶ ἀναμνήσεις, ὑπὸ Γ. Δ. Κ.
- "Εκείνη (ἣ τις πρέπει νὰ ὑπακούηται), μυθιστορία RIDER HAGGARD. "Εκ τοῦ "Αγγλικοῦ, ὑπὸ Α. "Αμπάτη. (Συνέχεια).
- "Ο Φερδεδσῆς. "Απάντησις εἰς ἐρώτησιν, ὑπὸ Χρ. Καλοκαιρινοῦ.
- Ψηφιδωτόν.
- Εἰδήσεις τῆς "Εβδομάδος. "Εγγώρια. — "Εξωτερικά. — "Αρχαιολογία. — Φιλολογία.
- "Εφημερίδες. "Ανέκδοτα, περίεργα, ποιικίλα.
- "Ιδιαιτέρα Γράμματα.
- Νέα Βιβλία.

ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΣΤΑΙ

("Επεισόδιον τῆς "Ελλ. "Ιστορίας)

[Τὸ κατωτέρω ἀξιολογησὸν ἐπεισόδιον, ὅπερ ὄρ' οὐδενός, νομιζομεν, τῶν ἡμετέρων "Ιστορικῶν ἀναφέρεται; ἀδημοσιεύθη πρό τινας Ρουμανιστῆς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς "Αδελφ. κ. Μπέλιμαν, ἀποσπασθὲν ἐκ τῶν ἀνεκδότων χειρογράφων τοῦ πατρὸς τοῦ "Αλέκου Μπέλιμαν, διατελοῦντος κατὰ τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν ἀναφέρεται, ὑπουργοῦ τῶν "Οικονομικῶν τῆς Μολδαβίας.]

"Αφοῦ ὁ στρατηγὸς "Αλέξανδρος "Υψηλάντης διέβη τὸν Προῦθον, συνεταιρίσθη μετὰ τοῦ ἡγεμονόπαιδος Κατακουζηνοῦ Δελεάνου, διὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ὁποίου συνήθροισε πάντας τοὺς "Ελληνας καὶ ἄλλους ὑπηρετοῦντας ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν ἀρχόντων ἐπὶ δὲ πλῆθος ἐργατικῶν καὶ ἀέργων ὅπως αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐταιριστῶν.

"Εξοπλισθέντες διὰ παντοίων μέσων ἀπῆλθον εἰς Τοργοβέστιον καὶ ἐπεί περιέμενον τοὺς Τούρκους.

Πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν Τούρκων ἐπῆλθε διχόνοια μετὰ τῶν "Υψηλάντου καὶ Κατακουζηνοῦ, ἐνεκα γυναικῶν τινῶν, ὡς ἐκ τούτου ὁ τελευταῖος, παρασύρας καὶ τὸν Βιθκαῖον, ἀπεχώρησαν διὰ Φωζανίου, ὅπου συναντηθέντες μετὰ τῶν Τούρκων διεσκορπίσθησαν καὶ ἔφυγον διὰ τῶν ὄρεων ἕως εἰς Βακκαῦ καὶ ἐκείθεν εἰς "Ιάσιον, ἀφίνοντες τὸ Φωζάνιον εἰς τὴν διαρπαγὴν τῶν Τούρκων καὶ τὴν διάκρισιν τοῦ πυρός, ὅπερ οὗτοι ἔθεσαν.

"Ομοίως καὶ ὁ "Υψηλάντης εἰς Τοργοβέστιον δὲν ἔσχε καλλιτέραν τύχην· νικηθεὶς ὁ στρατὸς αὐτοῦ διεσκορπίσθη κακῆς κακῶς.

Δύο λοχαγοὶ τούτου (καπιτάν) "Αναστάσιος καὶ Δημήτριος μετὰ 92 ἔθελοντῶν ἐκλεκτῶν ἑλλήνων, γνωρίζοντες τὴν Μολδαβίαν ὡς καὶ τὰς ὄχρῶν αὐτῆς θέσεις, ἐπλανήθησαν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς τὰ ὄρη ἕως εἰς

Μαλίην μέγξ χωρίον πλησίον τῆς μονῆς Σλάτινας, θέσεως ὄχυρᾶς τόσον ἐκ τῆς φύσεως, ὅσον καὶ διὰ τῶν ὄχυρωματικῶν ἔργων δι' ὧν ἡ μονὴ ἦτο πεποικισμένη, δι' ὑψηλῶν τοίχων, διὰ προμαχῶνων καὶ πύργων.

"Αρχθέντες εἰς Μαλίην οἱ ἀρχηγοὶ ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὸν προεστῶτα "Υγούμενον, παρακαλοῦντες ὅπως δεχθῆ αὐτοὺς νὰ διαμείνωσιν ἐπὶ δύο ἡμέρας ἐν τῇ μονῇ, καὶ ὀρκιζόμενοι ὅτι δὲν θὰ διαμείνωσι πλείοτερον, ἀλλὰ θ' ἀποχωρήσωσιν εἰς Βουκοβίαν, ὅπου καὶ ἄλλοι ἐταιρισται ἦσαν συνηθροισμένοι.

"Ο "Υγούμενος ἀπέριψε τὴν αἴτησιν αὐτῶν καὶ τοῖς συνεβούλευσε νὰ διαβῶσιν κατ' εὐθείαν εἰς Βουκοβίαν—διότι ἄλλως ἠπειλεῖτο καὶ ὀλόκληρος ἡ μονὴ νὰ καταστραφῆ ὑπὸ τῶν Τούρκων. Μάτην δ' ἐξώρκεισεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἔλθωσι, μᾶτην τοὺς ὑπέμνησεν ἂν εἴνε χριστιανοί, νὰ μοὶ πράξωσι τοιοῦτον τι, διότι ἐκουσίως δὲν θὰ ἐδέχτο αὐτοὺς.

Οἱ ἐταιρισται βλέποντες τὴν ἀκράδαντον ἀπόφασιν τῶν μοναχῶν νὰ ἀντισταθῶσιν εἰσηλθόν διὰ πανουργίας: "Η μονὴ ἦτο ἰσχυρὰ δὲν εὕρισκον μέσον αἰφνιδίως καταλήψεως· ἀλλὰ πρῶταν τινὰ, ἀπατήσαντες τὸν θυρῶν εἰσέβαλον πάντες ἐντὸς αὐτῆς οὐχ ὅμως ἐχθρικός, ἀλλὰ πρᾶως, διαθεβαίνοντες τοὺς μοναχοὺς ὅτι δὲν θὰ διαμείνωσιν ἐπὶ πολὺ.

Εἰς πάσας τὰς διαμαρτυρίας καὶ παρακλήσεις τῶν μοναχῶν, λεγόντων ὅτι εἴνε ἀμάρτημα νὰ καταδικασθῶσιν εἰς βεβαίαν ἀπώλειαν, οἱ ἐταιρισται δὲν ὑπεχώρησαν ἀπειναντίας· κατέστησαν κύριοι, λαμβάνοντες μέτρα ὑπερασπίσεως, προμηθεύομενοι τὰ τῆς ποιορκίας, ἦτοι ἄρτον, κρέατα καὶ ἄλλα, ἀτινα συνήγον ἐκ τῶν γειτονικῶν χωρίων ἕνευ πληρωμῆς.

"Ο ἀρχηγὸς τῶν ἐν "Ιασίῳ στρατευμάτων εἰδοποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑποεπαρχοῦ τοῦ Βαλτιτσενίου, ἐπέμφεν ἀμέσως Δελῆ πασᾶν τινὰ μετὰ δύο ἀγάδων καὶ 1200 ἀνδρῶν διατάξας αὐδὲς ἐταιριστῆς νὰ διαφύγῃ ζῶν. Ὁδοὶ διελθόντες διὰ Ρωμάνου λίαν πρῶτ' ἀφίχθησαν εἰς Μαλίην.

Οἱ ἐταιρισται γνωρίζοντες πάσας τὰς τῶν Τούρκων κινήσεις παρ' "Εβραίων, οὓς εἶχον ἐπὶ πληρωμῇ κατασκόπους, τάττουσι τρεῖς "Ελληνας ὡς προφύλακας, κεκρυμμένους εἰς οἰκίαν "Αθιγγάνων τινῶν εἰς τὴν ἄκρην τοῦ χωρίου Δρακαῖνι, ὅπερ εὕρισκετο πλησίον τῆς μονῆς, ἵνα ἀναγγεῖλωσι τὴν πλησίαν τῶν Τούρκων. "Αλλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐτάχθησαν κεκρυμμένοι ἐντὸς τῶν βάτων τοῦ λειβαδίου πρὸς ἀνατολὰς τῆς μονῆς, πλησίον τῆς φραγῆς, μὲ πλήρη πυροβόλα καὶ ἔτοιμοι νὰ πυροβολήσωσι διὰ μέσου τῶν διαστημάτων τῶν πλεγμάτων. Οἱ δὲ λοιποὶ κατέλαβον τὸ κωδωνοστάσιον, τοὺς πλαγίους πύργους καὶ τοὺς προμαχῶνας τοὺς κατεσκευασμένους κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου τῆς μονῆς.

"Ἐνῶ οἱ ἐταιρισται ἐτάττοντο εἰς θέσιν ἀμύνης, οἱ Τούρκοι ἐκ Μαλίης, μετὰ σύσκεψιν, πέμπουσι προφυλακὴν ἐκ 12 ἀνδρῶν πρὸς κατασκόπους. Εἰς τὴν πλησίαν αὐτῶν οἱ κεκρυμμένοι τρεῖς "Ελληνας κατὰ τὴν ἄκρην τοῦ χωρίου, πυροβολοῦσι, φονεύουσιν ἕνα ἕτερος πίπτει πληγωμένος, οἱ δὲ λοιποὶ δέκα καταπεφοβισμένοι ἐκ τῆς ἀπροσδοκῆτου ταύτης προσβολῆς, φεύγουσι δρομαίως, ἵνα εἰδοποιήσωσι τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν περὶ τῶν συμβάντων.

"Ἐνῶ ἡ προφυλακὴ ἐπέστρεφεν, ἅπαν τὸ τουρκικὸν σῶμα, ἐπὶ κεφαλῆς ἔχον τὸν διοικητὴν, ἤρχετο πρὸς τὴν μονὴν, μαθὼν δὲ τὰ γενόμενα ἐκίνησεν συσσωματωμένον καὶ λίαν μαρινῶδες.

Εἰς τὴν προσέγγισιν αὐτῶν οἱ ἐταιρισται προεποικίσθησαν προσβολὴν ἐκ τῶν πύργων ἵνα τοὺς παραπέσωσιν ὅτι ἐκεῖ ἦσαν κεκρυμμένοι· οὕτως ὥστε οἱ Τούρκοι ἐπλησίαζον τὴν πύλην, παρατηροῦντες πρὸς τοὺς πύργους καὶ τοὺς προμαχῶνας τῆς μονῆς ἔθεν ἐξήρχετο τὸ πῦρ, ὅτε αἶρνης τοὺς πλήττουσι τὰ πυρὰ τῶν καραβινῶν τῶν "Ελλήνων, οἵτινες ἦσαν κεκρυμμένοι εἰς τοὺς βάτους κατὰ μῆκος τῆς φραγῆς. Οὕτω, καταρρίψαντες τὸ μέταπον τοῦ τουρκικοῦ σώματος, ἐπιφέρουσι τὴν φρικὴν καὶ τὴν ἀταξίαν εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν. "Αποροῦντες οἱ Τούρκοι διὰ ταύτην τὴν παγίδα, χωρὶς νὰ φροντίσωσι περὶ τῶν πεσόντων, ἀπεσύρθησαν εἰς προιονιστήριον τι κείμενον εἰς τὴν κοιλάδα διὰ νάσουσκεφθῶσι καὶ λάβωσι συντονώτερα μέτρα.

Εἰς τὸ Β. Δ. τῆς μονῆς, ἐπὶ τοῦ ὄρους Σουρτουκ, ὅπερ ἐσχημάτιζε τὸ σύνορον, ἀφίχθη ταγματάρχης τις "Αυστριακὸς διοικητῆς σώματος ἱππικοῦ καὶ πεζικοῦ ἀποσταλέντος πρὸς φύλαξιν. Ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ ὑπεχώρησε, κατὰ τὴν ἔλευσιν τῶν ἐταιριστῶν, τὸ πλείστον μέρος τῶν μοναχῶν, οἵτινες ἐκ φόβου κατέφυγον εἰς τὰ ὄρη. Δύο ἢ τρία χιλιόμετρα διεχώριζον τὸ πεδίον τῆς μάχης τοῦ "Αυστριακοῦ σώματος, ὅπερ διὰ γυμνῶν ὀφθαλμῶν παρετῆρει πάσας τὰς κινήσεις τῶν μαχομένων.

Τοῦτο ἐνεθάρρυνε τοὺς ἐταιριστάς, ἐπειδὴ ἐσχεδίασαν ὑποχώρησιν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ μέσα τῆς ἀντιστάσεως θάξιντλοῦντο. Οἱ Τούρκοι, μὴ τολμῶντες νὰ βιάσωσι τὴν πύλην περιορισθῆσαν τὴν μὲν ἡμέραν εἰς τὸ νὰ πυροβολῶσι κατὰ τῶν πύργων καὶ τῶν προμαχῶνων, τὴν δὲ νύκτα ν' ἀποσύρωσιν πρὸς τὸ προιονιστήριον. Μετ' ἀντίστασιν πολλῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς δὲν ὑπέστησαν οἱ "Ελληνας τὴν ἐλαχίστην ἀπώλειαν, ὡς καλῶς ἀμυνόμενοι, βλέποντες οἱ Τούρκοι, ὅτι ἵνα τοὺς ὑποτῶσι διὰ πολιορκίας θὰ ἀπῆτειτο πολὺς χρόνος, ἀπεφάσισαν νὰ ἐνεργήσωσι συντονώτερον καὶ ἀποφαστικώτερον.

Οὕτω περιεκύκλωσαν τὴν μονὴν καὶ διέ-

ταξαν Τουρκοί τινά να θέσει πυρ εις σταύλους ευρισκομένους πλησίον των τοίχων και του Ν. Δ. πύργου του φρουρίου. Ευνόικος άνεμος, μετέδωκε τὸ πυρ ἐκ τῶν σταύλων εἰς τὸ πλάγιον τῆς ἡγεμονίδος Ροζάνδρας, ὅπερ ἦτο ὑψηλότερον και ἐκείθεν εἰσδὸν τὸ κτίριον πρὸς μεσημβρίαν και ἐν μέρει πρὸς ἀνατολάς.

Οἱ ἔταιριται, περικυκλωθέντες οὕτω ὑπὸ τοῦ πυρός, ἐγκατέλιπον τὰς θέσεις των και κατέφυγον ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς ὕπαιθρον τῶν τοίχων τῆς Ἐκκλησίας, ἐνθ' οἱ ἐχθροὶ των μετὰ πλείστας προσπάθειάς ν' ἀναβῶσι και βιάσασιν τοὺς τοίχους τοῦ φρουρίου—ματαιωθείσας διότι εἶχον οὐτοὶ 8 μέτρων ὕψος, και 1,50 πᾶχος—ἐπέτυχον νὰ χαλάσωσι τοὺς τοίχους ἀποπέτρων τινῶν, ευρισκομένων ἐξωθεν τοῦ φρουρίου και ἐκείθεν εἰσῆλθον ἀνοίγοντες τὰς θύρας και εἰσέβαλον πάντες ἐντὸς τῆς αὐλῆς.

Ἄμα τὴν εἰσβολὴν ταύτην, πάντες οἱ Ἕλληνες εἰσῆλθον εἰς τὸν ναόν, χωρίζοντες τὰς θύρας. Οἱ δὲ Τούρκοι ἀποῦ κατέσφαξαν μοναχοὺς τινὰς ἀσθενεῖς και συνεπῶς μὴ δυναθέντας νὰ ἐξέλθωσι πρὶν ἐκ τῆς μονῆς, ὡς και τοὺς ἔταιριτάς, οἵτινες δὲν ἐπρόφθασαν νὰ φυλαχθῶσιν εἰς τὸν ναόν, προσεπάθησαν νὰ εἰσέλθωσιν ἐντὸς αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ Ἕλληνες ἐφοδισμένοι και σκοπεύοντες μετὰ τὰς καρβίνας, ἐφραξαν τὴν εἰσδὸν διὰ τῶν νεκρῶν οὕτως ὡστε οἱ Τούρκοι οἱ θέλοντες νὰ ἀπορρᾶξωσι τὴν εἰσδὸν, καθίστων τὸν ναόν διὰ τῶν σωματίων των ἀσφαλεστέρων και μᾶλλον δυσπρόσιτον αὐτὴν.

Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ὁ ἀρχηγὸς Ἀναστάσιος, ὅστις εὐρίσκειτο ἄνωθεν ἐπὶ ἐνὸς τῶν παραθύρων τῆς ἐκκλησίας, ἰδὼν τὸν Δεληπασᾶν ἰσάμενον σκεπτικὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς, σκοπεύει αὐτὸν και τὸν ῥίπτει χαμαί.

Οἱ Τούρκοι τρομάξαντες ἐκ τῆς τοιαύτης συμφορᾶς ἐλησμόνησαν τὰ πάντα και πάντες ἔτρεξαν πρὸς αὐτόν τὸν ἐξήγαγον ἐπὶ τῶν χειρῶν ἐκ τῆς μονῆς και μετέβησαν ἵνα φροντίσωσι περὶ τοῦ ἐναφιασμοῦ. Οὕτω πρὸς τὸ ἐσπερᾶς πάντες οἱ Ἕλληνες και οἱ μείναντες μοναχοὶ διέβησαν τὰ σύνορα χωρὶς ὑπ' οὐδενὸς νὰ ἐνοχληθῶσιν, τὴν δευτέραν δὲ ἡμέραν, ὅτε ἡ ἐκδικησις τῶν Τούρκων ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ και μὴ ἀποφασιστικὴ ν' ἀκολουθήσῃ, εὐρον οὕτοι τὴν μονὴν ἔρημον, και μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπέστρεψαν εἰς Ἴασιον.

Κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ Τούρκου ὑποεάρχου ὅστις ἐπεφορτίσθη τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν, 400 πτώματα τουρκικὰ ἐτάφησαν, μόνον δὲ 16 Ἕλληνων και τινὰ τῶν μοναχῶν.

Ὁ ἀνθηγεμών Βογορίδης ἐκὼσθη τὴν εἰδησιν ταύτην τῷ Σαλλί Πασᾶ, ὅστις ἐμεινε εἰς Ἴασιον μετ' ὀλίγων στρατῶν, οὗτος δὲ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Ἀρχιστράτηγον τῆς Σιλιστρίας βοήθειάς και τῷ ἐστάλησαν πολυάριθμα στρατευματα κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Σιρέτου ἕως εἰς Σλάτιναν.

Οἱ Ἕλληνες ὅμως, εἰδοποιηθέντες περὶ τῶν ἐρχομένων τουρκικῶν στρατευμάτων, ἐγκατέλειψαν τὴν Σλάτιναν διὰ νὰ ὀχυρωθῶσιν εἰς τὴν μονὴν Σέκου.

Ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ ἐκ 200 Τούρκων

φθάσασα εἰς Σλάτιναν και εὐρούσα ἔρημον τὴν μονὴν, ἵνα καταστρέψῃ τὴν ὀχυρὰν ταύτην θέσιν, ἐπλήρωσε διὰ ἀχύρων τὸν ναὸν και ἔθεσε πυρ. Μετέβησαν ἔπειτα εἰς Σέκον και μετὰ πεισματῶν και αἱματηρῶν μάχην ἐνίκησαν τοὺς Ἕλληνας, και μετὰ τοῦτο ἐλεηλάτησαν τὴν μονὴν ταύτην, ὡς και τὰς μονὰς Ἀγάτιον και Βεράτικον, αἵτινες ἦσαν ἐκεῖ πλησίον.

Σ. Σ.

ΔΙΑΤΙ ΕΜΕΙΝΕΝ ΑΓΑΜΟΣ

(Ἰατρικὸν σφάλμα).

Ὁ Ἴατρος κ. Ἰπποκράτης Ρετσέτας εἶχεν ἐπανέλθει ἐκ Παρισίων τὸ ἔαρ τοῦ 1868 πλήρως στόμφου, λεπτῶν τρόπων και φαβοριτῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ διάφορα κοινωνικὰ τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων ἀντικαθίσταν διὰ τοῦ ἀγγράφου λόγου οἱ συγγενεῖς και οἱ στενότεροι τῶν φίλων πάσης ἐξοχότητος, εἰς τρόπον ὡστε ὁ κ. Ρετσέτας ἐντὸς ὀλίγου ἐκρίνετο μετὰ τῶν ἀρίστων γυναικολόγων, ἀνδρολόγων και χειρουργῶν τοῦ Ἀστεως.

Οἱ ἐγκληστικὸι ἀπολογισμοὶ μὲν ἐπ' ἐσχάτων ἀνήλθον εἰς περιεπὴν στατιστικῆς ἐπιστημονικοῦ ἐνδιαφέροντος και κατ' ἀκολουθίαν αἱ ἀνθρωποκτονίαι τοῦ κλεινοῦ τούτου εὐεργέτου τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς και πολλῶν ὀμοτέχνων του, ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τῶν συγχρόνων ἐπιταριῶν ρητόρων, οἵτινες ἀπετελείωναν τοὺς ἐκείνους μακαρίτας δημοσίᾳ ἐν τῷ πρώτῳ Νεκροταφείῳ. Ἄλλως τε και σήμερον ἐτι εἶνε δυσχερὲς νὰ ἀποκαλυφθῶσιν αἱ δολοφονικαὶ τυχὸν ἐπιθέσεις τῆς παρ' ἡμῖν ἱατρικῆς, ἀποῦ αὐταὶ καλύπτονται πάντοτε ὑπὸ κομβολογίου ἐπιστημονικῶν δῆθεν ὄρων και λέξεων.—Ἄν τοιμᾶτε, ἐπὶ παραδειγματι, ἐλέγξατε τὸν κούραντε τοῦ προσφιλεστάτου τῶν οἰκείων σας ὅταν σὰς λέγῃ ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν αἰκ. χρονίας φλεγμονῆς τοῦ ἐνδοκαρδίου, συνεπαχνοῦσας στένωσιν τοῦ ἀριστεροῦ κολποκοιλιακοῦ στόμου και ἀνεπάρκειαν τῆς διηλωχίνος βαλβίδος, προσεῖτε δὲ και ἐξ ὀξείας φλεγμονῆς τοῦ ὑπεζωκότος μετὰ ἐξιδρώματος.—Μένειτε ὡς εἰκὸς ἐνεός, ἀπορρίπτετε τὴν πρότασιν τοῦ ἱατροῦ περὶ νεκροφίας και ἀναπέμπετε εὐλογίας εἰς τὸν Ὑψιστον ὅτι ἐτελείωσαν τὰ βήσανα τοῦ ἀτυχοῦς συγγενοῦς σας.

Ἄλλὰ σήμερον δὲν πρόκειται, ὡς ἐκαστος ἐννοεῖ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς μικρᾶς ταύτης ἱστορίας, οὔτε περὶ τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης παρ' ἡμῖν, οὔδὲ περὶ τῶν θυμάτων τοῦ δόκτορος Ρετσέτα. Ἀποῦ ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ, κατ' ἐπικρατήσαν ἔθος, δὲν παρακολουθεῖ τοὺς νεκρούς ἀσκληπιάδας ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν, ἐξερχόμενοι τοῦ Πανεπιστημίου, ἀρχονται τῶν κατὰ τῆς υγείας τῶν πολιτῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιβουλῶν των, αἱ ἰδικαὶ μας ἐγγραφὸι φωναί, και μάλιστα ἐν περιοδικῷ μὴ ἱατρικῷ, δὲν ἔχουσι καθόλου τὸν τόπον των.

I.

Ὑψηλοτάτου ἀναστήματος και ξανθὸς ὁ

κ. Ρετσέτας, περιέφερε τὰς ἐπιστημονικὰς του γνώσεις και ἑαυτὸν ἀνά τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν ἐντὸς σουρῆ και ὑπεκρίνετο τὸν πολυάσχολον. Οἱ φίθοροι τῶν συγγενῶν και τῶν φίλων του περὶ τῆς πελατείας, τῶν κερδῶν και τῶν νεκραναστάσεων τοῦ ἱατροῦ, δὲν ἐβρόδυναν νὰ προκαλέσωσι τὸ ἀνεμεινόμενον ἀποτέλεσμα, εἰς τρόπον ὡστε ὁ ἀριστος τῶν ἱατρῶν νὰ χαρακτηρησθῇ συντόμως και ὡς ὁ ἀριστος τῶν γαμβρῶν.

Εἶνε μάλιστα χαρακτηριστικὸν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χρονολογεῖται ἡ ποικίτη τροπὴ τοῦ Ἀθηναικοῦ πνεύματος τῶν νυμφῶν ἀπὸ τῆς προτιμῆσεως τῶν σπαθοφόρων, οἵτινες ἕως τότε μετὰ τὴν δακτυλιδίαν των μίση ἐφήρμοζον τὸ *Πῶ οἱ πολλοὶ* και εἰς αὐτοὺς τοὺς γάμους.

Ὁ ἱατρός Ρετσέτας ἐψηφοφορεῖτο ὡς γαμβρός εἰς ὅλα τῆς πόλεως τὰ τμήματα και ἐφαίνετο πλειονοψηφῶν, ἀλλ' ἠβάζακαν φιλοσοφικῆ του ἰδιοσυγκρασίας τὸν ἔρριπτεν εἰς τὸν κυκεῶνα τῶν συγκρίσεων και τὴν ἀκανθῶδη ἐπιδίωξιν τοῦ βελτιονοῦ, ἡ ὁποία φῆ! δὲν βασανίζει μόνον τοὺς ἱατροὺς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἀλλὰ και τὰ ἐννεὰ δέκατα τῶν πασχόντων. Τὶ νὰ προτιμῆσῃ; τὰ γελανὰ ἢ τὰ μαύρα μάτια; τὰ καστανὰ ἢ τὰ ὑποκράσινα;

Καίτοι ὁ ὑπνωτισμὸς δὲν εἶχεν ἐτι ἐκδηλωθῆ ἐν τῷ κόσμῳ, ὁ ἀτυχὴς ἱατρός εἰδὲκνευεν ὅλα τὰ συμπτώματα ὑπνωτισμένου ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος διέτρεχε τὸν κίνδυνον ἢ νὰ ἀλλάξῃ εἰδικότητα μεταβαλλόμενος εἰς ὀφθαλμολόγον ἢ τοῦλάχιστον ἀπὸ βλακὸς νὰ καταντήσῃ ἡλίθιος. Τοιαύτη ἦτο ἡ θέσις τῶν πραγμάτων, ὅτε ὁ ἀγαθὸς ἐπιστῆμων διέγνω ὅτι ἔχει και καρδίαν και δὴ πᾶλλουσαν.....

II.

Ἡ ἀβρὰ δεσποινὴς Ἀφροδίτη Λαυδάνου, κόρη μονογενῆς τοῦ γεραροῦ συναδέλφου τοῦ ἱατροῦ κ. Λαυδάνου, ἦτο ἡ συντελέσασα εἰς τὴν γενομένην αὐτοδιάρθρωσιν. Εὐφύης, κοντὴ μετὰ τῆν ἀνηκουσῆσιν εἰς τὴν μελαχροινὴν Μοῖραν τῶν ἀποκλεισάντων τὸν ἡμέτερον ἥρωα ἠνωμένων στόλων, ἀπησχόλει σοβαρῶς αὐτόν, μετὰ τὴν ἀπόστασιν, ἡ ὁποία, λόγῳ τῆς πασιφανοῦς διαφορᾶς τῶν ἀναστημάτων, τοὺς ἐχωρίζε. Καὶ ἐβλεπέ τις τὸν ἄλλοτε πλούσιον εἰς ἀνοσιᾶς ἐνώπιον δεσποινίδων κ. Ρετσέτας νὰ σιωπᾶ ρεμβὸς ἐνώπιον τῆς Ἀφροδίτης του, νὰ τρέμῃ ἡ φωνὴ τῆς χεῖλης του, νὰ λησμονῆ τὰ λόγια και ἐν ἀλλήλαις λέξει νὰ περιπατάι, ὅπως ἀπαξ ἐτι ἀποδειχθῆ ἰσχυρὸν ὁ αἰώνιος κανὼν τῆς γραμματικῆς: *μακρὸν πρό βραχέος*. . . . Καὶ ἐν τούτοις ὁ προκείμενος . . . ἐπιστῆμων ἦτο ἀνορθόγραφος!

Και παρηκολούθει τὴν Ἀφροδίτην ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως της καθ' ἡμέραν, γενόμενος αὐτόχρημα δορυφόρος της, πρὸς μεγίστην ἀπορίαν τῶν καταγινόμενων μέχρι σήμερον ἐπὶ τοῦ πράγματος διασημῶν ἀστρονόμων, τῶν ὑπολογίζοντων μαθηματικῶς τὴν τριβὴν τῶν οὐρανίων σωμάτων και εἰς ἄλλα ἀνεξέλεγκτα και ἀνθέλετε ἀπρεπῆ θέματα προκαλοῦντων τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου!

Ἡ θνησιμότης, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἠξήσασε κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἀνευ ὑπάρξεως ἐπιδημίας ἐν τῇ πόλει και μόλις ἡ φωνὴ τοῦ παρακολουθοῦντος τὴν ἐπιστημονικὴν πρόοδον τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Μπάρπα Θανάση εἰπόντος πρὸς τὸν ἱατρός:

«Πολλοὶ σοὺ πεθαίνουνε τώρα τώρα και ἔμοῦ φαίνεται πᾶς κατὶ διάλογος χορεύειν ἀνέμνησεν εἰς τὸν Ρετσέταν ὅτι ἡ Ἀφροδίτη καλεῖται, οὐχὶ ἀλόγως, και Ἐωσφόρος. Ἐκτοτε ὁ ἐναγὴς ἱατρός εἶχε και φωτεινὰ διαλείμματα. Ὁ ἀττικὸς οὐρανὸς εἶχε δι' αὐτὸν και ἄλλους ἀστέρας, οἱ ὁποῖοι ἠόρισαν νὰ τὸν ἐνδιαφέρωσιν, ἀποῦ ἀπαξ ἀνεμίχθη εἰς τὸ διασκεδαστικὸν μάθημα τῆς ἀστρονομίας.

III.

Ἡ ζωντοχῆρα Ἐρατῶ Σουσοῦρη ἐξ Ἀλεξανδρείας, ξανθὴ καρυάτις μετὰ βᾶδιμα λυγρὸν, ἀφῆσαν ἐποχὴν εἰς τὴν Πρωτεύουσαν και μάτι κωπερὸν ὡς ξυράφιον Νορβηγίας, ἐπεκαλέσθη πρῶτα τινὰ τὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος δεξιῷ ὀφθαλμοῦ της, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐτόλμησε νὰ εἰσέλθῃ μικρὸν τι ἀθηναϊκὸν σκουπίδιον. — Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν μηδαμινὴ ἀφορμὴ ἔσχε σοβαρὰ ἀποτελέσματα! Ὁ κ. Ρετσέτας ἐσπευσεν ἐπὶ τόπου παρεῖσθαι και μετὰ τὴν γνωστὴν ἐκείνην ἀγυρτικὴν σοβαρότητα ἔγνω νὰ ἐκφοβισθῆ, ὡς εἰθισται, ἐκ πρώτης ὕψεως τὴν πάσχουσαν. Ἐπικολούθησαν ὡς εἰκὸς μερικὰ ἀβρὰ ζωντοχῆρικὰ ἄχ!, ἐγένετο χρῆσις ἀνακουφιστικοῦ ὕδατος τῆς Κολωνίας, πρὸς καθήσυχασιν τῆς ἀπειλησᾶσης λιποθυμίας κυρίας Ἐρατοῦς, ὁ ἱατρός ἐνέπειυσε θάρρος διὰ παρατεταμένης χειραφίας, ἥτις εἰς πάντα τρίτον θὰ ἀνεμεινῆσθε τὰς γνωστὰς μετ' εἰκόνος ἐπιγραφᾶς «*Κομφοῖον ἢ Ὀμῶνιον*», «*Καφεῖον ἢ Φίλλαν*» και εἶπε τοὺς ἐξῆς ἀξιοσημειωθέντους λόγους:

«Ἐγετε πεποιθῆσαι, κυρία μου, ἐπ' ἐμὲ θὰ σὰς θεραπεύσω! Οἱ ὀφθαλμοὶ σας δὲν ἐπλάσθησαν ὅπως ὑποφέρουν, ἀλλὰ διὰ νὰ βλέπουν τοὺς ὑποφέροντας.—Και ὡς νὰ ἦτο ταχυδακτυλουργὸς ἐκλείσει διὰ τοῦ ἀντιχειρὸς τὸν ἀριστερὸν μυκτῆρα τῆς καλλιτεχνικῆς μῦτης τῆς πασχούσης και τὴν παρεκάλεσε νὰ φουστῆ μετὰ δύναμιν μόνον διὰ τοῦ δεξιῷ. . . . Οὕτως ὡς διὰ μαγείας ἡ Κυρία Ἐρατῶ ἀπηλλάγη καθ' ὀλοκληρίαν ἐντὸς δευτερολέπτου ὁ ὀφθαλμὸς της ἀνεῖρε τὴν ἡσυχίαν του και ἤρξατο ἐργαζόμενος μοιραίως τῆ συμπαρέας τοῦ συναδέλφου του πρὸς ἐπίτευξιν νέας παραφροσύνης τοῦ κυρίου Ρετσέτα, ὁ ὁποῖος ἐνεός πλέον ἀπεθσαύριζε τὴν ἐπικίνδυνον ἐγγνωμοσύνην τῆς εὐεργετησῆς.—Μετὰ τὴν ἐγχείρησιν ἡ Κυρία Σουσοῦρη ἐνεχείρισε τῷ ἱατρῷ φακέλλον περιέχοντα τὴν δικαίαν ἀμοιβὴν τοῦ σωτήρος της, ἀλλ' ἔ Κοσ. Ρετσέτας ἀπέριψε τὴν προσφορὰν μετὰ τρόπον ὑποδεικνύοντα ἡ ὅτι ὁ ἰαθὴς ὀφθαλμὸς τὸν ἐπλήρωσεν ἤδη, ἡ ὁποία τὸ πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς λογαριασμοὶ δὲν ἐξοφλοῦνται διὰ χαρτονομισμάτων.

IV.

Ἡ ὁμοιοπαθητικὴ μέθοδος εἰς τὴν ὁμοί-

αν πεπρωμένως ὑπεβλήθη ὁ ἀτυχὴς συναδέλφος τοῦ Ἀσκληπιοῦ δὲν ἦτο πιθανὸν νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ ἀπὸ τοῦ καρδιακοῦ νοσήματος. Ἦγετο μοιραίως εἰς ναυάγιον μετὰ τῆς Ἐρατοῦς και Ἀφροδίτης και παρίστα τὸ θέαμα δύο ἀνθρώπων πλέον, ἐκ τῶν ὁποίων οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος ἦτο ἱατρός.

Ἡ καρδία καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων πρέπει νὰ ἔχη τὴν θέσιν ἡγεμόνος συνταγματικοῦ, νὰ βασιλεύῃ δηλαδὴ ἀλλὰ νὰ μὴ κυβερνᾷ διότι ὑπὸ κυβερνήσιν καρδιακὴν και τὰ κράτη και οἱ Ἰπποκράται καταστρέφονται. Φαντάσθητε λοιπὸν πρὸς στιγμὴν τὴν θέσιν τοῦ ἱατροῦ Ρετσέτα ἐρωτῶντος κατὰ κόρον και ἀποπειρωμένου τὴν σύνταξιν ἐπιστολιῶν τρυφερῶν και ποιηματιῶν ἀπελπισμοῦ και δικαιολογιῶν εἰς λογαριασμὸν τῆς Ἀφροδίτης και τῆς Ἐρατοῦς, ἐνθ' ἡρόντος ἀνεβάλλοντο ὅλοι αἱ λαπαροτομίαι τῶν Ἀθηνῶν πρὸς ζημίαν τοῦ Γένους!

Και ὡς νὰ μὴ ἦρκον ὅλα αὐτὰ, αἱ νύμφαι ἐδιπλασίαζον τὰ τεχνάσματα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ποθομένου και ἠκούοντο τὰ μετ' ἐθυσίας σκληρῆ, μετ' ἐξέθεσε ἀβ.εἰ εἰς ἦχους μελοδραματικούς κατὰ τὰ ὑποδείγματα τῶν κατ' ἐκείνας ἐν τῷ παλαιῷ θεάτρῳ σφαγίζομένων ἀριστουργημάτων τῆς Ἰταλικῆς μουσικῆς.

Ἀπελπίς ὁ ἱατρός ἐγκατέλιπε και πελατείας και ἱατρικὰς μελέτας, κατεγίνετο δὲ εἰς ἐπίλυσιν τοῦ ἀλύτου προβλήματος, πᾶς δηλ. νὰ νυμφευθῇ τὴν Ἐρατῶν χωρὶς νὰ δυσαρεστήσῃ τὴν Ἀφροδίτην ἢ τὰν ἀπαλιν ἢ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ πᾶς νὰ νυμφευθῇ και τὰς δύο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κορανίου.

Τὰ βήσανα τοῦ ἀτυχοῦς Ρετσέτα φαντάζονται ὅλοι οἱ ἀναγνώσται μας, τοὺς ὁποῖους δὲν ἔχομεν σκοπὸν νὰ βασανίσωμεν περισσότερο ἀφηγοῦμενοι σκηνας πασιγνώστους.

Τὸ ἀναποφάσιστον, ὁ διαταγμὸς, ἡ ἐλεψὶς θελήσεως, ἡ συγκρίσις κατεσπάρασσον τὸν ἱατρός, ὅστις εὐρισκόμενος εἰς τὸ θεᾶτρον κατὰ τὴν παράστασιν τῆς Λουκίας τῆς Νόρμας τοῦ Τροβατόρου και τῶν τοιούτων μεταξὺ δύο ἀπέναντι ἀλλήλων θεωρειῶν ἐπερίμενε τὰς ἐπικαίρους στιγμὰς τοῦ πάθους και τῆς παραφορᾶς τῶν τενορῶν και τῶν βαρυτόνων, ὅπως ρίψῃ δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην ἢ τὴν Ἐρατῶν σημαντικὴν τινὰ ματιάν, ἡ ὁποία ἐνεθάρρουν ἢ ἀπῆλπιζε τὰς δύο ἀντιπάλους ἀναλόγως, χωρὶς νὰ συντέμνῃ παντάπασιν τὴν πρὸς τοὺς ἀρραβῶνας ταύλάχιστον ἄγουςαν. Μετὰ τὸ τέλος ὁμῶς ἐκείνης παραστάσεως ὁ πολυπαθὴς ἱατρός ἠσθάνετο πᾶσι τινὰ ἀνακούφισιν διότι εἶχε μερίσει τὰς ἐσπέριας του και τὰ μελοδράματα, τὰ δὲ βλέμματα του ἐξέτόξευεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην καθ' ὅλα τὰ ἀρμόδια σημεῖα ἐκάστου τῶν μουσικῶν ἔργων. Ἐξήρχετο λοιπὸν, οὕτως εἶπειν, ἐκαστοτε μεμνησταιμένος πρὸς τινὴν μίαν μέχρι τῆς ἀκολουθοῦ ἐσπέριας καθ' ἣν ἤρχετο τῆς ἄλλης ἢ σειρά! Ἄλλ' ἡ ἡμέρα πόσα ἐνέκλει μαρτύρια! πόσας διαμαρτυρίας!

Οἱ τοιοῦτοι μονομερεῖς ἀρραβῶνες τοῦ ἱατροῦ, ἴσως εἶχον ἀναλογίαν πρὸς τοὺς γάμους, οὗς ὁ Δογῆς τῆς Ἐνετίας ἐτέλει

συχνὰ πυκνὰ πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν, δὲν ἦτο ὁμῶς δυνατὸν νὰ παραταθῶσιν ἐπ' ἀπειρον, ἀποῦ ὁ κ. Ρετσέτας εἶχεν ἀπομνησθῇ τὸν μεταφυσικὸν ὄνον, ὅστις ἀπέθανεν ἐξ ἀσιτίας, και τοὶ εὐρίσκειτο μετὰ τῶν ὀρμαθῶν ἀχύρου, λόγῳ τοῦ διαταγμοῦ του ἀπὸ ποιοῦ ἐκ τῶν δύο ὄφιλε ν' ἀρχίσῃ.

V.

Ὁ χρόνος παρήρχετο ἀνεπιστρεπτεῖ μετὰ τῆς πελατείας τοῦ κ. Ἰπποκράτους, ὃν ἐπέπρωτο νὰ ἐγκαταλίπῃσιν ἀμφοτέραι αἱ σκληραὶ συγχρόνως, ἀμοιβαίαν συνολογήσασαι συνδρομὴν. Καὶ αἱ δύο ἐμνηστέυθησαν ἐντὸς ἐβδομάδος ἡ Ἐρατῶ τὸν ὑπολοχαγὸν τοῦ πυροβολικοῦ κύριον Γεώργιον Ρεκέν, ἡ δὲ Ἀφροδίτη τὸν στρατιωτικὸν ἱατρός Πάνον Δικουλοῦ. *Πῶς* λοιπὸν πάλιν οἱ πολλοὶται.

Οἱ γάμοι ἐπικολούθησαν χωρὶς νὰ τιμηθῶσιν ὑπὸ τοῦ οἰκογενειακοῦ φίλου κ. Ρετσέτα, ὅστις συνεβούλευσεν ἑαυτῷ μάτην μικρὸν ἀναψυχῆς ταξείδιον, ἐκ τοῦ ὁποῖου δὲν ἐπῆλθε καμμία βελτίωσις εἰς τὴν πάσχουσαν καρδίαν του.

Ἐκτοτε παρήλθον εἴκοσι πέντε ἔτη ὁ ταλαίπωρος ἱατρός ἐξηκολούθησε νὰ εἶνε ἀνθρωπος ἀχρηστος ὁ ὑπολοχαγὸς εἶνε συνταγματάρχης και ὁ στρατιωτικὸς ἱατρός πλησιάζει νὰ γίνῃ ἀρχίατρος. Ἡ Ἀφροδίτη και ἡ Ἐρατῶ εἶνε φίλαι και ἐνθυμοῦνται ἐνίοτε τὸν Ρετσέταν μελαγχολικῶς μετὰ τὴν προσθήκην:

—Ὁ καύμενος ὁ ἱατρός. . . .
Και τὸν ὀνομάζουσι δικαίως καύμενον, ἀποῦ ἐκάθη ἐξ ὀλοκληρίου ὑπὸ τοῦ διζύγου ἐρωτικοῦ των πυρὸς και εἶνε πλέον ἀκίνδυνος ὡς τὰ περὶ αὐτοῦ τοῦ μονοπωλίου και *ἀνευ θείου* διότι και ὁ ἀτυχὴς Μπάρμπα Θανάσης ὑπῆρξεν ἐσχάτως τὸ τελευταῖον θῆμα τοῦ δόκτορος ἀνεψιοῦ του.

Ἐπιγράμματα. Εἶχεν οὐ μόνον γραφὴν, ἀλλὰ και τυπωθῆ μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἡ λυπηρὰ ἱστορία τῶν ἐρώτων τοῦ ἀτυχοῦς ἱατροῦ, ὅτε ἠκούσθη ὁ θάνατος τοῦ ἐπιστήμονος, ὅστις εἶχεν, οὕτως εἶπειν συνεταίριμὸν πρὸς τὸν ἐχθρὸν πάσης ἐν τῷ κόσμῳ ζωῆς. Εὐτυχῶς ὁ μακαρίτης δὲν ἀφῆκε διαθήκην, και οὕτως ἀπαλλάσσεται ἡ κοινωνία ἐπικινδύνου τυχὸν κληρονομίας. Κατέλιπεν ὁμῶς, ὡς τελευταίαν συνταγὴν, τὴν ἀκολουθῶν ῥῆσιν, ἣν παραδίδομεν εἰς τὴν ἱστορίαν πρὸς χρῆσιν τῶν ἐνδιαφερομένων:

»Δύο νυμφῶν προκειμένων ἡ μὴ χῆρα βέλτιστος.»

ΠΑΝΘΕΙΑ

(Διήγημα ἱστορικόν)

A.

Οἱ Ἀσσύριοι τὸ δεύτερον ἤδη κατετροπώθησαν ὑπὸ τῶν Περσῶν και τῶν συμμάχων αὐτῶν, στρατηγουμένων ὑπὸ Κύρου τοῦ Πρεσβυτέρου, ὅστις διὰ τῆς στρατηγικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος και διὰ τῆς ἀνδρίας κατέκτησεν ἅπασαν σχεδὸν τὴν Ἀσίαν και

περιέβλεπε τὸ ὄνομά του δι' ἀφθίτου δόξης.

Κατὰ τὴν πρώτην μάχην οἱ Ἀσσυριοὶ ἠττήθησαν κατὰ κράτος καὶ ἱφονεύθη ὁ Βασιλεὺς αὐτῶν κατὰ τὴν δευτέραν, σχεδὸν εἰπέων μάχην δὲν συνεκροτήθη, ἀλλὰ καταδιωκόμενοι, ἔφρουον προτροπᾶν ἐγκαταλείποντες σκηνάς, ὄπλα, τροφάς, χρήματα, σκεύη παντοδαπά, γυναίκας εἰς τὰς χεῖρας τῶν νικητῶν.

Κατὰ τὸν δαιμονιώδη ἐκείνον θόρυβον, τὸν ἐκ τῶν κραυγῶν τῶν τιτρωσκομένων καὶ ἐκ τῆς ἐλάσεως τῶν ἵππων ἀποτελούμενον, ἀρμάμαξά τις, ἠνιοχοῦμένη ὑπὸ γιγαντώδους Σουσίου, διαφυγοῦσα τὴν προσοχὴν τῶν νικητῶν, ἢ πιθανόν τούτων νομίζοντων αὐτὴν φιλίαν, ἤλαυσε πρὸς ὃ μέρος ἔφρουον οἱ ἠττηθέντες καὶ ἐγγὺς ἦτο νὰ διαφύγῃ, ὅτε Ὑρκάνιοι τινες, σύμμαχοι ὄντες ἤδη τῶν Περσῶν, ἐπιστρέφοντες δὲ ἐκ τῆς διώξεως, συνέλαβον αὐτήν. Προητοιμάζοντο τὴν διερευνησῶσαν νομίσαντες ὅτι περιέχει σκεύη καὶ χρήματα, ὅτε ἤκουσαν γόους ἐξερχομένους ἐξ αὐτῆς καὶ παραχρῆμα εἶδον Σουσίον τινα πηδύσαντα κάτω καὶ προσφιρόντα σάκκον χρυσοῦ ἐπὶ τῷ ὄρει νὰ ἀρήσασιν ἐλευθέραν τὴν ἀμαξάν.

Οἱ Ὑρκάνιοι ἀνεγνώρισαν πάραυτα ὅτι ὁ Σουσίος ἐκεῖνος ἦτο ἐκ τῶν θεραπευτῶν τῆς περικαλλοῦς βασιλίδος τῶν Σουσιῶν Πανθειᾶς συζύγου τοῦ βασιλέως Ἀβραδάτην πεμθέντος πρὸ τιῶν ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων πρὸς συνομολογήσιν συμμαχίας πρὸς τοὺς Βακτρίους. Ἐγνωρίζον δὲ πάντα ταῦτα οἱ Ὑρκάνιοι, διότι πρότερον ἦσαν σύμμαχοι τῶν Ἀσσυρίων, ἠττηθέντων δὲ τούτων νύτομον ἔλασαν πρὸς τὸν Κύρον. Ἐνόησαν λοιπὸν, ὅτι ἡ κοινὴ ἐκείνη ἀρμάμαξα περιείχε τὴν περικαλλεστάτην γυναῖκα ἀπάσης τῆς Ἀσίας καὶ διατάξαντες τὸν ἠνιοχὸν νὰ στραφῇ, ὠδήγησαν αὐτὴν εἰς τὸ στρατόπεδον, εὐλόγως νομίζοντες ὅτι ἡ Πάνθεια ἦτο τὸ τιμώτερον τῶν λαφύρων.

Ἡ Πάνθεια, σχεδὸν ἡμιθανής, ὠδηγήθη εἰς σκηνὴν ἀκολουθουσῶν καὶ κλειουσῶν τῶν θεραπευτῶν, αἵτινες ἐγνωρίζον ποία τύχη περιέμενε τὴν αὐτῶν δέσποιναν καὶ αὐτὰς κατὰ τὸ ἰσχύον τότε δίκαιον τοῦ πολέμου.

Τὸν οἶκτον προεκάλε ἡ ἀτυχὴς βασιλὶς. Μακρὰν προσφιλοῦς συζύγου, περιπαθῆς ἀγαπᾶντος αὐτήν, αἰχμάλωτος τοῦ πολέμου καὶ μέλλουσα νὰ δοθῇ, τίς οἶδεν, εἰς ποῖον σατραπὴν ὦ; γέρας, κατέκειτο ἀναυδος καὶ ἐπιθανάτιος ἐν μέσῳ τῶν θεραπευτῶν τῆς, αἵτινες οἰκτεῖρουν αὐτὴν προσεπάθον νὰ τὴν ἀναζωογονήσωσι.

Χάρης εἰς τὰς προσπαθείας τῶν καὶ εἰς τὰς μητρικὰς περιθάλψεις τῆς τροφοῦ, ἦν πάντοτε εἶχε μετ' ἐαυτῆς, συνῆλθε καὶ ἠδυνήθη νὰ κατανοήσῃ τὴν κρίσιμον περιστάσιν εἰς ἣν εὐρίσκειτο. Κατενόει ὅτι αἰχμάλωτος οὖσα τοῦ πολέμου ἀπώλεσε πλέον πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ ἐπανιδεῖν τὸν προσφιλεῖ συζύγον καὶ ὅτι ἐμελλεν ἐκούσα ἄκουσα νὰ συνοικήσῃ ἀνδρὶ ξένῳ. Εἰς μόνον τὴν ἰδέαν ταύτην καταλαμβάνει αὐτὴν παραφροσύνῃ θὰ ἠδύνατο λοιπὸν νὰ ζῆσθ ἐν τῇ πρᾶγμα.

* Οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν λαοὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους συνειθίζον νὰ παραλαμβάνωσι καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ὅταν ἐξεστράτευον.

τοποικήσει αὐτῆς; Εἶχεν ὁμῶς εἰς τὸν Ἀβραδάτην αἰωνίαν πίστιν καὶ αἰώνιον ἔρωτα ἠδύνατο νὰ ἐπιζῆσθ εἰς ἄλλον ἀνῆκουσα;

Ἐκ τῶν ὠκίων αὐτῆς ὀφθαλμῶν ἐχέοντο κρονοὶ δακρῶν καὶ μάστιγ προσεπάθει νὰ εὕρῃ τρόπον διαφυγῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁμῶς, ἐπρεπε νὰ μείνῃ πιστὴ εἰς τὸν συζύγον τῆς ἢ ν' ἀποθάνῃ καὶ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως παρορμητικῆς ἀποῦ ἐνεδύθη στολὴν θεραπευτῶν ἐκρυφεν ὑπ' αὐτὴν ξιφίδιον πρὸς ὑπεράσπισίν τῆς.

Β'

Ἐπὶ δύο ἡμέρας ἔμειναν ἐν ἐπωδύνῳ ἀμφιβολία κατακεκλεισμένοι ἐν τῇ σκηνῇ ἡ Πάνθεια καὶ αἱ θεραπευτῆδες τῆς, περιμένονσαι τί περὶ αὐτῶν θ' ἀπεφασίζον. Ἐφωλάττοντο δὲ ἐξώθεν ὑπὸ τῶν συλλαβίντων αὐτὰς Ὑρκανίων.

Ὁ Κύρος συνυλάζων μετὰ τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς στρατηγικῆς ἰκανότητος μεγαλοφυχίαν ὑπέροχον, σωφροσύνην δὲ καὶ ἐγκράτειαν μεγίστην, τακτοποίησας πάντα τὰ τοῦ στρατοῦ, τελευταίον διατάζει νὰ γείνη ἡ διανομὴ τῶν λαφύρων. Καὶ περὶ ἐαυτοῦ μὲν οὐδὲν ἐζήτησεν, διατάξεν ὁμῶς νὰ διαμοιρασθῇ ἡ λεία τακτικῶς καὶ δικαίως εἰς πάντας.

Οἱ στρατηγοὶ ὁμῶς αὐτοῦ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν συμμάχων ἀπεφάσαν ἐξ ὅλης τῆς λείας νὰ ἀποδώσωσιν αὐτῷ τὸ τιμώτερον γέρας. Περιήλθον λοιπὸν ἀπασαν τὴν λείαν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν σκηνὴν, ὅπου ἐφυλάσσετο ἡ ὄρεια Πάνθεια. Εἶχε διαλαλήθῃ ἤδη ἀνά τὸ στρατόπεδον ὅτι ἡ Πάνθεια συγκατέλεγετο μεταξὺ τῶν αἰχμαλώτων.

Οἱ εἰσελθόντες ἐν τῇ σκηνῇ ἔβρον ἀπάσας τὰς γυναῖκας χαμαὶ καθήμενας, ἐπειδὴ δὲ πᾶσαι ἦσαν ἐνδεδυμένοι στολὴν θεραπευτῶν δυσκόλως ἠδυνήθησαν ν' ἀναγνωρίσωσιν τὴν βασιλίδαν· εἶτα ὁμῶς περιβλέψαντες ἐταστικῶς ταχέως διέγνωσαν αὐτὴν καθήμενην ἐν μέσῳ τῶν θεραπευτῶν, διότι πολὺ διέφερον αὐτῶν. Διατάξαν νὰ ἐγερθῇ, ἀλλ' οὐκ αὐτῇ ἠγέρθησαν καὶ αἱ θεραπευτῆδες τὸ ἀνάστημα ὁμῶς αὐτῆς, καὶ ὁ αἰδήμων τρόπος τῆς στάσεως προείδον τὴν ὑπέροχον σεμνὴν καὶ πιστὴν συζύγον τοῦ Βασιλέως τῶν Σουσιῶν.

Ἐνόησεν ἡ ἀτυχὴς ὅτι διεγνώσθη καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἤρχισαν νὰ ῥέωσι στάγδην ἐπὶ τῶν πέπλων καὶ τῶν ποδῶν αὐτῆς.

Ὁ πρεσβύτερος τῶν ἐπὶ τῆς διανομῆς συγκληθεὶς ἐκ τῶν δακρῶν τῆς:

— Θάρρει, ὦ γυναῖκα, τῇ εἶπε, ἠκούσαμεν μὲν ὅτι ὁ σὸς ἀνὴρ ὑπῆρξεν, ὠραῖος καὶ ἀνδρεῖος, οὐδὲν ἦττον ὁμῶς τῶρα θὰ δώσωμεν σὲ ὡς γέρας εἰς ἀνδρα οὔτε κατὰ τὴν ὠραιότητα κατ' ἄνωγρον ἐκείνου, οὔτε κατὰ τὴν φρόνησιν, οὔτε κατὰ τὴν ἀνδρείαν. Ἐάν τις εἴη ἀξίος νὰ κατέχῃ τοιαύτην γυναῖκα γινώριζε ὅτι ὑπερ πάντων ἄλλων εἴη ὁ Κύρος.

Ἀκούσασα ταῦτα ἡ γυνὴ, ἀπειπὶς πλέον, ῥηγγυεὶ σπαρακτικὴν κραυγὴν, κατασχίζει τὰ ἐνδύματα αὐτῆς καὶ πεσόντος τοῦ πέπλου, φαίνεται τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ περικαλλοῦς αὐτῆς προσώπου, ὁ ὁμοῖος τῷ τῆς Ἥρας λαίμῳ καὶ αἱ χεῖρες. Ἐστῆσαν πάντες κατὰ πλῆκτοι ἐπὶ τῇ θῆσ τῆς ἐκτάκτου ἐκείνης καλλονῆς, ὁ δὲ νεώτερος τῶν διανομῶν, ὁ

Μήδος Ἀράσπας παιδικὸς τοῦ Κύρου φίλος παρ' ὀλίγον νὰ πῆθ ἐμβρόντης.

Ἡ Πάνθεια τῷ ὄντι ἦτο τὸ τιμώτερον τῶν δώρων τῶν δυναμένων νὰ προσερχθῶσιν εἰς τὸν Κύρον. Διέταξαν λοιπὸν οἱ διανομῆς ὅπως ἐμοῦ μὲ δύο γυναίκας μουσουργούς ὀδηγήσωσιν αὐτὴν εἰς περικαλλεῖ σκηνὴν.

Γ'

Λίαν πρῶτὴ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Ἀράσπας ἐπαρουσιάσθη πρὸς τὸν Κύρον. Ἀποροῦντος τοῦ Κύρου διὰ τὴν πρῶτην ἐκείνην ἐπίσκεψιν:

— Χαίρε, ὦ Κύρε, εἶπεν εὐθύμως ὁ Ἀράσπας, ἀναγγέλω σοι χαρμύσυνα.

— Ὅτι οἱ Ἀσσυριοὶ ὑποτάσσονται, ὦ Ἀράσπα; εἶπεν ὁ Κύρος.

— Οὐχί, ὦ Κύρε, ἀπήντησεν οὗτος, ἀλλ' ἡ περικαλλὴς Πάνθεια ἡ τοῦ Σουσιῶν βασιλὶς γυνὴ καὶ δύο γυναίκες μουσουργοὶ ἐξῆρθσαν εἰς σέ.

— Διαφύλαττέ μοι αὐτὴν καὶ τοὺς μουσουργούς ἐν τῇ σκηνῇ σου, ὦ Ἀράσπα, εἶπεν ὁ Κύρος.

Θαυμάζων ὁ Ἀράσπας ἐπὶ τῇ διαταγῇ ταύτῃ:

— Γνωρίζεις τὴν γυναῖκα καὶ ἠκούσας περὶ αὐτῆς, ἦν μὲ διατάσσεις νὰ φυλάττω, ὦ Κύρε, εἶπεν.

— Ὅχι, τῇ ἀληθείᾳ, ἀπήντησεν οὗτος ἡσύχως.

— Ἐγὼ ὁμῶς εἶδον αὐτήν, ὦ Κύρε, ὅτε ἐξελέγομεν ταύτην διὰ σέ.

Καὶ διηγῆθῃ πιστῶς τὴν σκηνὴν, ἦν ἀνωτέρω περιεγράψαμεν.

— Καὶ γνωρίζεις, ὦ Κύρε, ἐπιπροσέθηκεν ὁ Ἀράσπας, ὅτι ἡ Πάνθεια ἐφάνη εἰς ἐμὲ καὶ εἰς πάντας τοὺς παρόντας τοιαύτη κατὰ τὴν ὠραιότητα γυνή, οἷα ἀκόμη καθ' ἅπασαν τὴν Ἀσίαν δὲν ἐγεννήθη. Ἀλλὰ διὰ τί νὰ μακρογερῶ, καὶ σὺ, ὦ Κύρε, θὰ ἴδῃς αὐτὴν καὶ θὰ δικαιοῦσῃς τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν.

— Ὁμνυμι τοὺς θεοὺς! ἀπεκρίθη ὁ Κύρος ἀκούσας προσεκτικῶς τὴν ἀφήγησιν τοῦ φίλου του. Ὁμνυμι τοὺς θεοὺς, ὅτι δὲν θὰ ἴδω αὐτὴν ποτέ!....

— Τίς ἡ αἰτία, ἠρώτησεν ἔκθαμβος ὁ νεανίας.

— Διότι, ἀπεκρίθη μειδιῶν ὁ Κύρος, ἀκούσας ἐκ τοῦ στόματός σου ὅτι εἶναι τόσο ὠραία, ἀναμφιβόλως θὰ πεισθῶ ὅταν τὴν ἴδω. Ἀλλὰ δὲν ἔχω καιρὸν, ὦ Ἀράσπα, ὅπως πορευθῶ καὶ ἴδω αὐτὴν καὶ καιρὸν ἔαν εἶχον δὲν θὰ ἐπορευόμην, διότι φοβοῦμαι καὶ βλέπων αὐτὴν ἀμελήσω τῶν καθηκόντων μου καθήμενος πάντοτε πλησίον τῆς.

Ὁ νεανίας ἐγέλασε θορυβωδῶς ἐπὶ τῇ ἀπαντησῇ ταύτῃ τοῦ Κύρου.

— Νομίζεις, εἶπεν, ὦ Κύρε, ὅτι ἡ καλλονὴ ἔχει τόσην δύναμιν, ὥστε ν' ἀναγκάζῃ καὶ ἀκούειν τινα νὰ πράττῃ χωρὶς τὴν θέλησίν του; Ἐκν νομίζεις, ὦ Κύρε, ὅτι ἡ ὠραιότης εἶναι ἐκ φύσεως τοιαύτη, ὥστε νὰ παραλύῃ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου, τότε θὰ ἐβλέπομεν σχεδὸν πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἄνευ θελήσεως. Ὁ ἔρωσ, ὦ Κύρε, πρὸς τὸ ὠραῖον εἶναι ἐκούσιος καὶ ὄχι ἀκούσιος, διευθύνεται ὑπὸ θελήσεως, διότι ἔαν

δὲν εἶχεν οὕτω θὰ παριστάμεθα πρὸ θεάματος ἀδελφοῦ ἐρωτῶτος ἀδελφῆς καὶ πατρὸς ἐρωτῶτος θυγατρὸς καὶ τὰ πάντα θὰ ἐγένοντο παρὰ τὸν νόμον, ἐνθ' ὁ φόβος καὶ ὁ νόμος εἶνε ἰκανὰ νὰ καλύσωσι τὸν ἔρωτα....

— Πῶς λοιπὸν; ἀπήντησεν ὁ Κύρος μετὴν ἐμβρόθειαν ἐκείνην τὴν χαρακτηρίζουσαν πάντας τοὺς λόγους του. Πῶς λοιπὸν; ἔαν ὁ ἔρωσ πρὸς τὸ ὠραῖον διευθύνεται ὑπὸ τῆς θελήσεως, δύναται τις καὶ νὰ παύσῃ ἔρων ὅπταν θελήσῃ;

— Βεβαίως ἀπήντησεν ὁ Ἀράσπας.

— Ἄλλ' ἐγὼ, εἶπεν ὁ Κύρος, ἔχω ἰδεῖ ἀνθρώπους ὄχι μόνον μὴ δυναμένους νὰ παύσωσι τοῦ νὰ ἐρῶνται, ἀλλὰ καὶ δούλους τῶν ἀγαπωμένων ἔχω ἰδεῖ ἀνθρώπους προτιμῶντας ἀπάσας τὰς στερήσεις χάριν τοῦ ἀγαπωμένου, ὑποβαλλομένους εἰς πλείστας βασάνους καὶ ἔμωσ μὴ ἀποβάλλοντας τὸν ἔρωτα ἔχω ἰδεῖ ἀνθρώπους πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ ἀποθνήσκοντας ἕνεκα ἔρωτος τί ἀπάντησιν εἰς ταῦτα ὦ Ἀράσπα;

— Οἱ ἀνθρώποι ἐκεῖνοι εἶνε μαροῖ, ὦ Κύρε, ἀπήντησεν ὁ Ἀράσπας. Οἱ ἔχοντες αἰσῆς τὰς φρένας καθογγοῦνται ὑπὸ τῆς φρονήσεως καὶ δὲν ἀφίνοσιν ἑαυτοὺς ἀγόμενους καὶ φερομένους ὑπὸ τῶν παθῶν ὡς τὰ κτήνη. Ὁ νοῦς ὀδηγῇ τὸν ἀνθρώπον τινα ν' ἀγαπᾷ καὶ τινα ν' ἀποφεύγῃ καὶ ὅταν ἡ θέλησις εἴη ἰσχυρὰ κρατεῖ τὴν ὀρμὴν καὶ ὀδηγεῖ τὸν ἀνθρώπον εἰς τὸ καθήκον. Ὁ ἀνθρώπος δύναται διὰ τῆς θελήσεως αὐτοῦ νὰ ἐρᾷται γυναικός, καθὼς ἐρᾷται πλοῦτου καὶ ἄλλων ἀγαθῶν καὶ ἀπέχῃ αὐτῶν. Ἐγὼ ἐπὶ παραδείγματι, ἔχω ἰδεῖ τὴν Πάνθειαν, μοι ἐφάνη ὠραιότατη καὶ ὁμῶς δὲν ἔμεινα πλησίον τῆς ἵνα θεώμαι αὐτῆς, οὔτε ἔδυσκολέυθη νὰ προτείνω ὅπως δοθῇ εἰς σέ. ἀλλὰ βλέπεις ὅτι ἐμὲ πλησίον σου καὶ οὐδόλως ἐγκαταλείπω τὰς ἀσχολίας μου.

— Ἴσως ὁμῶς ἀπεμακρύνθησθ ἐγκαιρότερον αὐτῆς, εἶπεν ὁ Κύρος, ἡ ὅσον χρειάζεται ὄρωσ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου. Διότι, ὦ Ἀράσπα, δύναται τις καὶ πῶ νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας του χωρὶς νὰ κατῇ, ὁμῶς αὐτε ἔγω θεληματικῶς λαμβάνω πῦρ εἰς χεῖρας μου, οὔτε τοὺς φίλους προτρέπω. Πρὸς τοῦτοις οὐδὲ σὲ συμβουλεύω, ὦ Ἀράσπα, νὰ συνειθίζῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς ὄψιν ὠραιότητων, διότι καθὼς τὸ πῦρ καὶ τοὺς ἰσταμένους μακρὰν θερμαίνει, οὕτω καὶ ἡ ὠραιότης καὶ τοὺς ἰσταμένους μακρὰν θερμαίνει διὰ τὸ ἔρωτος.

— Θάρρει, ὦ Κύρε, ἀπήντησεν ὁ Ἀράσπας, κατανοήσας τὴν ἔνοιαν τῶν συμβουλιῶν αὐτοῦ ἔχω τόσῃν θέλησιν καὶ ἐμὲ τόσον ἐγκρατῆς, ὥστε καὶ ἔαν μὴδέποτε παύσω τοῦ νὰ θεώμαι καλλονῶν οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψω ἑμαυτῷ νὰ ποιήσῃ τι ἀπειπές.

— Κάλιστα! ἀπήντησεν ὁ Κύρος, ἔχω πεποιθῆσιν εἰς σέ, ὦ Ἀράσπα, καὶ δὲν θὰ λησμονήσω τὴν διαβεβαίωσίν σου. Φύλαττε λοιπὸν τὴν Πάνθειαν καθὼς σὲ προτρέπω καὶ ἐπιμελήθητι ὅπως μὴδὲν λείψῃ ἀπ' αὐτῆς διότι πιθανόν νὰ χρησιμεύσῃ ἡμῖν εἰς περιστάσιν τινα.

Δ'

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Ἀράσπας δι-

τάτο ἐν τῇ σκηνῇ καὶ ἡ Πάνθεια, θαυμάζων ἐπὶ τῇ ιδιοτροπιᾷ τοῦ Κύρου ἐγκαταλείποντος τοιαύτην καλλονὴν.

Ὁ Ἀράσπας κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Κύρου ἐπεμελεῖτο ὅπως μηδὲν λαμβάνει ἀνάγκην ἡ Πάνθεια, φυλάττων συγχρόνως σεβασμὸν καὶ ἱποτικὴν συμπεριφορὰν πρὸς τὴν αἰχμάλωτον βασιλίδαν. Συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ἔρωτος ἀρχὰς αὐτοῦ, οὐδεμίαν ἄλλην ἐντύπωσιν ἐποίει αὐτῷ ἡ καλλονὴ τῆς Πανθειᾶς ἢ οἴαν ἐντύπωσιν παράγει εἰς πάντα ἀνθρώπον ἡ θεὰ ὠραῖου τινος πράγματος οὐδόλως δὲ ἠμποδίζετο ἀπὸ τοῦ νὰ εἴη εὐθυμος, οὐδὲ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ παρημέλει ἕνεκα τῆς Πανθειᾶς.

Πάντα ταῦτα ὁμῶς ἦσαν φαινομενικά. Ὁ Ἀράσπας ἠπάτα ἑαυτὸν νομίζων ὅτι δὲν ἤρατο τῆς ὠραίας Πανθειᾶς. Ὁ ἔρωσ διαφοροτρόπως παρουσιαζόμενος, ἐπὶ τοῦ Ἀράσπας ἐνήργει ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς πρὸς τὴν αἰχμάλωτον ἐπιμελείας.

Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ὁμῶς ἀνακαλύπτων νέας χάριτας αὐτῆς, βλέπων τὴν σεμνότητα, τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν καλοκίχθησιν τῆς, καταλαμβάνετο ὑπὸ μείζονος πρὸς αὐτὴν σεβασμοῦ καὶ πλειστάκις συνελάμβανεν ἑαυτὸν, ὄνειροπολοῦντα ἐκείνην καὶ ἐκείνην μόνον σκεπτόμενον. Ἡ καρδία αὐτοῦ ὅτε ἐμελλε νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν σκηνὴν, συνεταράσσετο καὶ ἠσθάνετο μύχιοντι αἰσθημα ἄρρητον. Αἱ περὶ αὐτῆς φροντίδες του ἐπολλαπλασιάζοντο καὶ τέλος ἐφθασεν εἰς σημείον, ὥστε περὶ αὐτῆς μόνον νὰ φροντίζῃ.

Ἡ Πάνθεια πληροφορηθεῖσα τὴν λίαν ἱποτικὴν διαγωγὴν τοῦ Κύρου καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ μὴ ἴδῃ ποτέ αὐτὴν, καταλήθη ὑπὸ μεγάλου σεβασμοῦ πρὸς τὸν ὑπέρτερον τῶν παθῶν τὸν ἄνδρα. Εὐγνωμονοῦσα πρὸς ἐκεῖνον καὶ τὰς περιποιήσεις τοῦ Ἀράσπας ἐκ διαταγῆς ἐκείνου νομίζουσα προσερχομένης, ἀνταπέδιδε ταύτας τῷ Κύρῳ. Ἐφροντίζε λοιπὸν ἡ περικαλλὴς βασιλίσσα καὶ διὰ τῶν θεραπευτῶν αὐτῆς ἐπεμελεῖτο, ὅπως ὁ Ἀράσπας εἰσερχόμενος εἰς τὸ δι' αὐτὸν προωρισμένον παράρημα τῆς σκηνῆς, εὐρίσκη πάντα τὰ ἀναγκαζοῦντα αὐτῷ ἔτοιμα. Ἐάν ποτε ἤθελεν ἀσθενήσῃ, διὰ τῶν φροντίδων αὐτῆς ἀνεκούφιζεν αὐτὸν.

Ἄλλως ἐκλαμβάνων πάντα ταῦτα, ἢ ὡς εἶχον, ὁ Ἀράσπας ἠσθάνθη ἐν τὸς στήθεσιν αὐτοῦ ἔρωτα διάπυρον πρὸς τὴν Πάνθειαν. Ἐπιλαθόμενος ἀπασῶν αὐτοῦ τῶν ἰδεῶν περὶ ἔρωτος, οὐδὲν ἄλλο ἐσκέπτετο ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, τὴν συνενοῦσαν τὴν ὠραιότητα πρὸς τὸς ἄλλας ἀρετάς. Ὁ ἔρωσ του ἔκτοτε ἐγένετο τὸ μόνον μελημά του ἢ μόνη σκέψις του ἦτο ἡ κατάκτησις ἐκείνης.

Καθ' ὅλας τὰς ὁδοποιίας, ἃς ἐποίησαν, ἡ μόνη φροντίς του ἦτο, ὅπως ἡ Πάνθεια ὀδοιπορεῖ μὲ πᾶσαν δυνατὴν ἄνεσιν, διαργαίνοντας περὶ αὐτὴν θεραπείαν πολυαίριμον καὶ πρόθυμον.

Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ὁ ἔρωσ αὐτοῦ ἠϋξάνετο. Οὐδεμίαν λογικὴν ἰσχὺν νὰ ἀποτρέψῃ αὐτὸν, οὐδεμίαν θέλησιν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τοῦ αἰσθηματός του. Ἐπέπρωτο αὐτὸς οὐδὲν ἄνθρωπος δι' ἐκτουτο νὰ ἀποδείξῃ τὸ σε-

λερὸν τῶν ἰδεῶν του καὶ τὸ ὄρθον τῶν τοῦ Κύρου.

Ὅτε ἦσαν ἐστρατοπεδευμένοι παρὰ τὰ ὄρια τῆς Λυδίας ὁ Ἀράσπας μὴ δυνάμενος πλέον νὰ κρατηθῇ, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Πανθειᾶς ἰκετεύων νὰ μὴ ἀπορρίψῃ τὸν διάπυρον ἔρωτα, ὃν ἠσθάνετο πρὸς αὐτήν.

Ἡ Πάνθεια ἠρνήθη διαρρηθῆναι καὶ τόσον ἀποτόμως μάλιστα, ὥστε ὁ δυστυχὴς Ἀράσπας ἐφοβήθη μὴ ἀναγγεῖλῃ πρὸς τὸν Κύρον τὸ διάβημα αὐτοῦ. ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἀπωλοῦντα ἔαν ὁ Κύρος ἐμάνθανε τὸ τολμημά του πρὸς ἐκείνην, ἦν ὡς παρακαταθήκην ἔδωσεν αὐτῷ νὰ φυλάττῃ, διότι ἐγνωρίζε τὴν ἀσθηρότητα αὐτοῦ.

Ἡ Πάνθεια ὁμῶς οἰκτεῖρασα τὸν νεανίαν δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Κύρον τὰ διατρέξαντα, μὴ θέλουσα νὰ πάθῃ κακὸν τι ὁ Ἀράσπας ἄλλως τε νομίσασα ὅτι ἡ ἀπάντησις αὐτῆς θὰ ἐσωφρόνιζεν αὐτόν.

Ἄλλως ὁμῶς ἐκλαβὼν τὴν σωπὴν ὁ Ἀράσπας καὶ φλεγόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους του ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τῇ Πανθειᾷ μετὰ τινος ἡμέρας:

— Ἐάν μὴ ἐκούσα, ὦ Πάνθεια, ἄκουσα ἐνδῶσθ....

Φοβηθεῖσα τότε ἡ Πάνθεια τὴν ἀπειλήν, ἀνήγγειλε τὰ πάντα πρὸς τὸν Κύρον δι' ἐμπιστοῦ εὐνοῦχου ἐπιζητοῦσα τὴν προστασίαν αὐτοῦ.

Ε'

Ὁ Κύρος ἀκούσας καὶ ἐξακριβώσας τὰ πάντα ἐμεδίασεν ἐπὶ τῷ πάθει τοῦ φίλου του καὶ στέλλει σὺν τῷ εὐνοῦχῳ τῷ ἀναγγεῖλαντι ταῦτα τὸν ὑπασπιστὴν Ἀρτάβαζον διατάξας αὐτὸν νὰ ἐλέγξῃ τὸν Ἀράσπαν διὰ τὴν διαγωγὴν του.

— Εἶπε αὐτῷ, προσεθήκεν ὁ Κύρος, ὅτι ἀφοῦ διὰ τῆς διαγωγῆς του ἀπέδειξεν ὅ

προσπάθει να δεικνύη εαυτὸν τὸσον αὐστη-
ρόν πρὸς τὸ παράπτωμα τοῦ Ἀράσπα, ὡστε
οἱ μὲν ἔχθροι κατεγέλωσαν αὐτοῦ, οἱ δὲ φίλοι
προέβλεπον αὐτὸν ἐν φύγῃ.

Ὁ Ἀράσπας ἐξεμνησθήσθαι καὶ ἤθελε νὰ
κατέπιεν αὐτὸν ἢ γῆ ἢ νὰ ἀκούη τοιαῦτα
καὶ νὰ φοβῆται τὴν τιμωρίαν.

Ὁ Κύρος μαθὼν τούτου προσεκάλεσε τὸν
Ἀράσπαν. Ἀκούσας τὴν πρόσκλησιν οὗτος
ἐνόησεν ὅτι ἀπόλωλε καὶ ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἤ-
θελεν ἐξέλθει ζῶν ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ Κύρου.

Ὁ Κύρος, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἀράσπας, διέταξε
πάντας νὰ ἐξέλθωσι.

— Βλέπω, εἶπεν, ὁ Ἀράσπα σὲ καταβε-
βλημένον καὶ καταλειμένον ὑπὸ φόβου δαι-
μονίου εἶνε δὲ αἰσχυρὴ ἀναγεγραμμένη ἐπὶ τοῦ
προσώπου σου. . . Ἀπόβαλε τὸν φόβον, ὦ
φίλε. . . Σὲ συγχωρῶ διότι ἀναγνωρίζω
ὅτι καὶ οἱ θεοὶ ἠτῶνται ὑπὸ τοῦ ἔρωτος,
ἀναγνωρίζω δὲ πρὸς τούτους ὅτι εἰς τὸν ἔρω-
τά σου τούτων εἰμι συνηγῆσθαι καὶ ἐγώ. δι-
τάξας σε νὰ φυλάττῃς γυναῖκα τοιαύτην, εἰς
ἣν οὐδεὶς δύναται ν' ἀντισταθῇ.

Ὁ Ἀράσπας, ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμούς ἐκ-
θαμβος, παρετήρησε τὸν Κύρον. Πᾶν ἄλλο
περιέμενεν ἀπ' αὐτοῦ ἢ τοὺς λόγους ἐκείνους.

— Σὺ μὲν, ὦ Κύρε, εἶπε δι' ἐγνώμονας

φωνῆς καὶ κατὰ τούτου εἶσαι τοιοῦτος, καὶ
κατὰ τὰ ἄλλα ἀνθρώπινα σφάλματα συγ-
γνώμων καὶ πρῶτος. Ἀλλὰ πῶς ἐν ὑποφέρει,
προσέθηκε δι' ἀλγυνῆς φωνῆς, τὰς ἐρω-
νείας τῶν ἐχθρῶν μου καὶ τὰς ἐλέγξεις τῶν
φίλων μου διὰ τὸ συμβᾶν μοι ἀτύχημα ;
Δὲν γνωρίζεις, ὦ Κύρε, ὅτι διεδόθη καθ'
ἅπαν τὸ στρατόπεδον ἡ φήμη τοῦ τολμη-
ματός μου ;

— Διὰ τοῦ ἀτυχήματός σου, ὦ Ἀρά-
σπα, ἀπήντησεν ὁ Κύρος, δύνασαι νὰ ὠφε-
λήσῃς μεγάλως ἡμᾶς καὶ τοὺς συμμάχους.

— Κατὰ ποῖον τρόπον ; ἀπήντησεν ἐκ-
πλησσομένως ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὁ Ἀ-
ράσπας.

— Προσποιούμενος, ἀπήντησεν ὁ Κύρος,
ὅτι φοβῆσαι ἐξ ἐμοῦ καὶ φεύγων πρὸς τὸ
στρατόπεδον τῶν πολεμίων. Οὗτοι θὰ σὲ πι-
στεύωσι διότι ὀφθαλμοφανῆς ἐστὶ ἡ αἰτία
τῆς φυγῆς σου καὶ ἀληθῆς. Πιττεύεις ὑπ'
ἐκείνων δύνασαι κάλλιον παντός ἄλλου νὰ
πληροφορηθῆς περὶ αὐτῶν καὶ νὰ διαγνώσῃς
τὰς σκέψεις τῶν, διότι εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ
ἀνακωινώσωσιν εἰς σὲ ταύτας, ὅστις θὰ προσ-
ποιήσῃς ὅτι εἶσαι τὸσον ἐχθρὸς μου καὶ ὅτι
τὸσον ἐπιθυμοῦμαι τὸν ὄλεθρόν μου. Ἀναχώ-
ρησον λοιπόν, φίλε, παραχρῆμα ἐπιπροσέθη-

κεν ὁ Κύρος ; εἶνε ἀνάγκη ἐξερχόμενος ἐν-
τευθεν πάραυτα ν' ἀναχωρήσῃς, ἵνα εἰς πέν-
τας κατὰστῇ πιστεύοντες ὅτι ἡ ἀναχώρησις
σου ἐγένετο μετὰ ἀπειλῆς ἐξ ἐμοῦ. Δὲν πι-
στεύω, εἶπεν ὁ Κύρος παρατηρῶν αὐτὸν εἰς
τοὺς ὀφθαλμούς, ὅτι ἡ ὠραία Πάνθεινα θὰ γείνη
πρόσομμα εἰς τὴν ἀμεσον ἀναχώρησίν σου ;
Ὁ Ἀράσπας θέσας τὴν δεξιάν ἐπὶ τῆς
καρδίας :

— Ἐπιμαρτύρομαι τοὺς θεοὺς, ὦ Κύρε !
Αἰσθάνομαι ἐν ἐμοὶ ὅτι ἔχω δύο ψυχάς·
τούτου ἔχω ἡδὴ φιλοσοφῆσαι μετὰ τοῦ ἀδί-
κου σοφιστοῦ, τοῦ ἔρωτος. Ἐγὼ δύο ψυ-
χάς, ὦ Κύρε, διότι δὲν δύναμαι νὰ παρα-
δεθῶ ὅτι μία ψυχὴ εἶνε συγχρόνως ἀγαθὴ
καὶ κακὴ, οὐδὲ ὅτι αὕτη συγχρόνως ἀγαπᾷ
καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ ἀσχηρὰ, οὐδὲ ὅτι ἐπι-
θυμῶ αὕτη νὰ πράττῃ τι καὶ δὲν ἐπιθυμῶ.
ἀλλὰ φανερόν ἐστι ἔγω δύο ψυχάς καὶ ὅταν
μὲν ἡ ἀγαθὴ νικᾷ πράττω τὰ καλὰ, ὅταν
δὲ ἡ κακὴ τὰ κακὰ. Τώρα, ὦ Κύρε, ὅποτε
ἡ ἀγαθὴ ψυχὴ ἔλαβε σὲ ἐπίκουρον, αὕτη
νικᾷ καὶ ἰσχυρῶς κάλλιστα. Χαιρε, ὦ Κύρε,
καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς στιγμῆς νόμιζέ με με-
ταξὺ τῶν πολεμίων.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΚΑΘΑΝΘΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΟΚΟΥ

ΤΟ ΤΡΙΔΙΠΛΟ ΑΣΤΕΡΙ

Πίστις, Ἐλπίς, Ἀγάπη !

Θεέ, μία χάρι δός μου,

Τὸ τριδίπλο τ' ἀστερι νὰ λάμπῃ πάντα ἔμπρὸς μου !

Κι' ὅταν συννεφιασμένος θολῶνῃ ὁ οὐρανός μου,

Κι' ἀν' ἁνῶντ' ὅλα τ' ἄσπρτα, μόνον αὐτὸ ἄς μὴ ξέρω,

Τὴ συννεφιά ποτέ του, ποτέ του τ' ἀγριοκαίρι

Πάντα μπροστά μου ἄς λάμπῃ τὸ τριδίπλο τ' ἀστερι !

ΚΑΕΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ

(Σημειώσεις ἐκ Θεσσαλίας)

Ἐν Τρικκάλοις διατρίβων δι' ἐργασίαν
θεωρῶσα προσήκον, ἀπ' οὗ ἀπαξ ἦθον εἰς
Θεσσαλίαν, νὰ μὴ ἀπέλθω ταύτης πρὶν ἢ
ἰδῶ τὰ Μετέωρα. Ἐπέβην λοιπόν τοῦ αἰ-
δηροδρόμου φθινοπωρινῆν τινα πρωΐαν καὶ
ὤρμησα εἰς τὰ ἐκεῖ. Τῇ προτερείᾳ εἶχε βρέ-
ξῃ, ἐντεῦθεν δ' ὁ ἥλιος δὲν ἐφαίνετο ὅλος.
Ἡ φύσις δὲν παρίσταται πάντοτε ὑπὸ τὴν
αὐτὴν μορφήν. Ὁ ἥλιος εἶνε ὁ μέγας θε-
οσοφειῦ τοῦ παντός, ὡς λέγουσιν οἱ Γά-
λλοι. Αἱ ἀκτίνες αὐτοῦ εἶνε αἱ δίδουσαι τὴν
ποικιλίαν εἰς τὸ σκηνογράφημα τῆς γῆς.
Εἶνε ἡμέραι καθ' ἃς αἱ χαράδραι, αἱ ἀ-
κρώμια, αἱ διασφᾶγες, οἱ βράχοι δὲν φαί-
νονται εὐκρινῶς, καὶ εἶνε ἄλλαι καθ' ἃς ὁ
ἥλιος, οὐχὶ παμφαῆς οὐδ' ὅλος προβάλλων,
ἀλλ' ὀπισθεν νεφῶν κρυπτόμενος παρέχει
εἰς τὸ σύμπαν φάσεις ἀναδεικνυούσας τὴν
ποικιλίαν αὐτοῦ, ἀπαράλλακτα ὡς γίνεται
εἰς τὰς εἰκόνας τῶν πινακοθηκῶν. Τοπιεῖά
τινα τοῦ Ρουσσῶδάλ π. χ. θὰ εἶχον κακῶς,
ἀν' ἐξετίθεντο ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς Ἀττικῆς.
Εἶνε τόποι, οἵτινες ἔκαμαν τὴν τύχην
ταῦν, τὸ δὴ λεγόμενον τὰς μονὰς τοῦ ἁγίου
Ὁρους, τὰ μουσεῖα τῆς Ἰταλίας καὶ τὰς

πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου ὀφείλει τις νὰ ἐπι-
σκέψῃται. Εἰς τοὺς τόπους τούτους κατα-
λέγονται καὶ οἱ ὑπὲρ τὴν Καλαμπάκκαν βρά-
χοι. Ἐφ' ὅσον ἐπλησιάζομεν, ἐπὶ τοσοῦτον
τὸ σχῆμα τούτων εὐκρινέστερον διεωρᾶτο.
Ἀλλὰ καὶ μακρόθεν ἡ μορφή αὐτῶν ἐμπο-
εἰ ἐντύπωσιν, οὕσα διάφορος τῆς ἄλλης σει-
ρᾶς τῶν βουνῶν. Κυρίως ὁμοῦ τὸ αἰσθημα,
ὅπερ προξενεῖ ἡ θεὰ αὐτῶν, τοῦλάχιστον
ἐν τῇ πρώτῃ ὄψει, εἶνε τὸ τῆς περιεργίας·
ἐρωτᾷ τις πῶς εὐρήθησαν οἱ βράχοι οὗτοι
ἐνταῦθα. Εἶνε οἰνεὶ γρίφοι τῆς Φύσεως.
Εἰς μάλιστα αὐτῶν ἔχει χαραγὰς, αἵτινες
ἄπωθεν ὁμοιάζουσι παραδόξως πρὸς τὰς
γλυφὰς τὰς ὑπαρχούσας ἐπὶ Αἰγυπτιακῶν
μνημείων, πρὸς ἃ οἱ βράχοι οὗτοι τοσοῦτον
μᾶλλον ὁμοιάζουσι ὅση ἔχουσι τὸ φαῖον
χρῶμα τοῦ γρανίτου. Φαίνονται οἰνεὶ ἀν-
θρωπικῆς προώρου ἐσθεσμένοι. Κατ' ἀρχὰς
ἀπειραθῆναι νὰ ἀναβῶ τὴν ὑπάρχουσαν με-
ταξὺ αὐτῶν διασφάγα πεζός, ἀλλὰ τὸ μὲν
τοῦ ἐδάφους τὸ ὀλισθηρὸν, τὸ δὲ τῶν πρί-
νων καὶ τῶν ἐλλειψάκων τὸ πλῆθος καθί-
στων μὲν τὴν ἀνάβασιν ἀργαλίαν. Οὐδεὶς
ἄλλος ζῶν ἐφαίνετο ἐν τῇ χαράδρᾳ ταύτῃ
πλὴν ἐμοῦ καὶ τοῦ μύρμηκος, ὅστις φιλό-
πόνος πάντοτε εἶχε κατορθώσῃ καὶ ἐπὶ τῶν
ἀπορρώγων τούτων κρημνῶν νὰ συστήσῃ
συνοικισμόν. Ἐνίοτε ἠκούετο καὶ τὸ ἦσμα
πτηνοῦ φιλερήμου, τῇ ἀηδονί ὁμοιάζοντος.

Ἄλλ' ὅτε εἰς τὴν κορυφὴν ἀνέβην, ἡ θεὰ
τῆς πέριξ φύσεως μὲ ἀπεξήλωσε διὰ τὸν
κῆματον τῆς ἀναβάσεως. Εὐθὺς ἀπεκαλύ-
φθη πρὸ ἐμοῦ ἐν πανοράματι ὅλη ἡ γῆ ἐ-
κείνη ἐν τῇ παραδόξῃ καὶ ἰδιοτρόπῃ συ-
στάσει αὐτῆς. Βράχοι ἠλιόχρτοι μύριοι, πο-
λυσχιδεῖς, ποικίλας ἔχοντες μύρρας ἦσαν
δισπαρμένοι. Ἄλλοι ἐφαίνοντο ὡς κλοσσ-
αῖοι κῶνοι ὑπερμεγέθεις, ἄλλοι ὡς πυραμι-
δες· τινεὶ μικρότεροι μονόλιθοι ἐκείνο περι-
έργως ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀκριβῶς ὡς εἰ χεῖρ ἀν-
θρώπου εἶχον ἐπιθέσθαι αὐτοῦ· ἐκεῖ ἄλλοι
προσωμοιάζον πρὸς μύκτηας καὶ ἄλλοι ἐ-
φαίνοντο οἰνεὶ ἀσπαζόμενοι ἀλλήλους. Εἶ-
χον γραμμὰς καὶ ραγὰς ἰδιορρυθμούς, αἵτι-
νες παρίσταντο ὡς χειροποίητοι καὶ παρε-
κίνουν τὸν ἄνθρωπον νὰ πιστεύσῃ ὅτι γιγαν-
τώδεις τις χεῖρ ἔθεσε τὰς πέτρας ταύτας ἐ-
κεῖ. Δύο δ' ἐξείχον κυρίως μεταξὺ αὐτῶν,
εἰς ἔχων τὴν μορφήν ὑπερμεγέθους κῶνου
καὶ ὁ ἄλλος ἰδιοῦ σχήματος, ὑπερφύων τῶν
ἄλλων, ἄδατος.
Διὰ τινος χάσματος τῶν βράχων διεβλε-
πον τότε τὸν οὐρανόν, οὗτινος τὸ διακρινό-
μενον τμήμα εἶχε χροίαν κωνικήν, ἀμυθῆτος
ὠραία. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ ὄψις αὐτοῦ
ἤρχισεν νὰ σκοτάζηται, νερὴν πολλὰ ἐπερά-
νησαν καὶ ὑετοῦ βάνιδες μὲ παρεκίνησεν,
φοβηθέντα τὴν βροχὴν, νὰ προσλάβω ὑλο-
τόμον τινὰ ὡς ὁδηγόν.

Ἄλλὰ πλὴν τῆς παραδόξου ἐντυπώσεως,
τὴν προξενεῖ ἡ ἰσορροφία τῶν πετρωμάτων
τούτων, ἔχει καὶ ἄλλο τι νὰ διαπορήσῃται
ὁ θεατὴς ἐνταῦθα. Εἶνε δὲ τούτου τῶν μονα-
στηρίων ἡ θέσις. Τὶ ζήτησον ἀρὰ γῆ οἱ ἀν-
θρώποι, οἵτινες πρῶτοι συνέλαβον τὴν ἰδίαν
νὰ κατοικίωσιν τὰ ἀλλόκοτα ταῦτα ἐπάρ-
ματα τῆς γῆς. Ἐάν ὁ ὀδύτης τῆς σήμερον
πρὸ τῆς θεᾶς τῶν ἡγῶν τούτων ἰλιγγᾷ καὶ
ἀνευρενᾷ τὸν μυστηριώδη λόγον τῆς γεννή-
σεως αὐτῶν, ὁ ἀνὴρ τῆς πάλαι ἐποχῆς δὲν
ἐθέτο εἰς ἑαυτὸν τὸ πρόβλημα τούτου, ἀλλ'
ὑπὸ θρησκευτικοῦ ζήλου ἐλαυνόμενος διείδεν
ἐν τοῖς βράχοις πρόσφορον τόπον, ὅπως τῆς
τύρβης ἀπομακρυνόμενος ζῆσθαι ἐν ἡρεμίᾳ καὶ
μόνωσει, μακρὰν τοῦ ἐγκοσμίου σάλου καὶ
τῶν γηϊνῶν παθῶν. Πόσον δυνατὸς ἐπρεπε
νὰ εἶνε τότε ὁ πρὸς τὴν μόνωσιν ἔρωσ. Οἷα
παραδόξος τῆς διανοίας τροπὴ. Ὅποια
ἀρὰ γῆ θὰ εἶχον ὑποστῆ καὶ ἡλικὸν μίσος θὰ
εἶχον κατὰ τῆς κοινωνίας, οἱ ἄνθρωποι, οἵ-
τινες μυρία ἐμπόδια ὑπερνεκάντες, κατέστη-
σαν τοὺς βράχους τούτους θεμέλια τῶν κα-
τασκηνώσεων αὐτῶν ; Καὶ μετ' οἷας τέχνης !
Εἶνε μόνη τις, ἥς οἱ τοῖχοι φαίνονται οἰνεὶ
ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐκφυόμενοι, ὡσεὶ ἀπ' αὐτοῦ
τοῦ μονόλιθου ἐξεβλάστανον καὶ ἦσαν ἐν μετ'
αὐτοῦ. Ἐνταῦθα ὁ ἄνθρωπος ἠμιλλήθη πρὸς
τὴν Φύσιν· εἶαν αὕτη παντοδύναμος καὶ τῶν
πάντων δημιουργὸς μηχανάται καὶ ἐξεργά-
ζηται ποικίλα ἐκφεύγοντα πάντα γνωστὸν
κανόνα καὶ ἀπαράμιλλα, ἐν τούτοις καὶ ὁ
σκώληξ ἄνθρωπος, ὅτε ἠδυνήθη, ἐκάλεσε
ταύτην εἰς ἀγῶνα καὶ ἐν τῇ ἡττῇ του δὲν
εἰδείθη μικρός.

Ὅντως τὸ Βυζαντινὸν κράτος ἦν σύστασις
κυρίως στρατιωτικῆ καὶ μοναστικῆ. Ὁ, τι
ἰδίᾳ μὲ ἐξέπληξε διελαύνοντα ἄλλοτε τὴν
Ἠπειρον καὶ Ἀλβανίαν εἶνε τὸ ὅτι παντα-
χοῦ ἐνθα ἐβλεπον ἐπικαιρον θέσιν στρατηγι-
κῆν αὕτη ἦν ἐστεμμένη καὶ ὑπ' ἐνός φρου-
ρίου, καὶ πανταχοῦ ἐνθα ἐτύγγανε τοποθε-
σία περικαλλῆς καὶ κατάρτους, προσφῶς
κειμένη, ἐκεῖ ἦν ἰδρυμένον καὶ ἐν μοναστή-
ριον. Εἰς ἐνίας τῶν μονῶν ὑπερέκειτο θόλος
ναοῦ τοῦ τελευταίου βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, ἄλ-
λαι ἦσαν ἐστερνημένοι τούτου, φαίνονται οἰ-
κήσεις ἀπλατ' πάσαι δ' ἦσαν πεπαλαιωμέ-
ναι καὶ σχεδὸν διαρρέουσαι. Τῶν μοναστη-
ρίων τὴν ἐπιθεσιν δὲν ἀπειραθῆναι, μὴ δι-
ατρίψας μακρὸν εἰς Καλαμπάκκαν, οὐδὲ λό-
γον περὶ αὐτῶν θὰ κάμω. Ἄλλως τε πολλοὶ
ἐλαβον ἡδὴ ταῦτα ἀφορμὴν ὅπως ὑφάνωσι
παντοδαπὰς περιγραφὰς. Εἰσήλθον εἰς ἐν
μόνον αὐτῶν, τὸ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, εἰς ὃ
ἡ εἰσοδος εἶνε εὐκόλος. Ἡ πρόσκλησις τῶν
καλογῆρων, ὅπως ἀνοιξῶσιν, εἶνε παραδόξος,
συνισταμένη εἰς ὠρυγὰς, ἄς ἐξῶθεν ἀφι-
νούσιν οἱ θέλοντες νὰ εἰσελθῶσι, καὶ ἄς ἡ
ἡχὸς πολλὰκις ἐπαναλαμβάνει, ἀναμνησασά
με τὸ ἐν τῷ Πανθῷ τῶν Παρισίων φαίνον-
μενον καὶ παραχρῶσά μοι τὴν δικαιολογίαν
τῆς ἀντιλήψεως τῶν πάλαι Ἑλλήνων, οἵ-
τινες ταύτην ἐφαντάζοντο νόμῃν ἀποκρиво-
μένην εἰς τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἦχους.
Οἱ καλόγηροι εἶνε εὐγενεῖς καὶ φιλόφρο-
νες, τὰ δὲ δωμάτια τοῦ μοναστηρίου, ὃ ἐ-
πεσπεψμένη, ἄλλως σχεδὸν νῦτρεπισμένα.
Εἰκόνας τινεὶ τοῦ ναοῦ ἀρχαιότεραι ἦσαν

ἐπιτυχῶς ἐξωγραφημένοι· ἀλλαγῶ δὲ ὁ
τεχνίτης ἤρθεκετο εἰς τὴν ἀνάμειξιν ποικι-
λωτάτων σκηνῶν τοῦ παραδείσου καὶ τῆς
κολάσεως κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Ἀλβέρτου
Δύρρ ἐν τῇ Ἐσπερίᾳ καὶ κατὰ τὸ τῶν γλυ-
πτῶν τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων, οἵτινες
κόσμον ὄλον ἀνάγλυπτον ἐπέθηκεν ἐπὶ τῶν
τοίχων τοῦ οἰκοδομήματος.

Ἡ θεὰ ἐντεῦθεν τοῦ πεδίου εἶνε μαγευ-
τικῆ. Εἰ καὶ ἐπεσεψάμην τὴν Καλαμπά-
κκαν οὐχὶ τὸ ἔαρ, ἐν τούτοις ἡ φύσις, λου-
σθεῖσα ὑπὸ τῆς βροχῆς, εἶχε περιβληθῆ ἡλω-
ρὸν γιῶναν. Μακρὰν ἔρωτό ἡ ἐριβόλαξ
πεδιάς τῆς Θεσσαλίας ἐκτεινομένη δίκην θα-
λάσσης. Ἀπὸ τῆς κλεισρωείας τῆς Πίνδου
κατέβαιεν ὁ Πηνειός, ὅστις δὲν ἦτο μὲν ἀρ-
γυροδίνης, ἀλλ' οὐ οἱ κάχλικες ἐλαμπον ὡσεὶ
ἦσαν ἐπάργυροι. Συκαμινεῖαι στοιχηδόν τε-
ταγμέναι ἡ δισκεδασμέναι δέκοπον εὐα-
ρέστως τὸ χλωρὸν τοῦ πρασίνου ἐπιστρώμα-
τος τῆς γῆς. Πλὴν τῶν συκαμινεῶν ἀπὸ τῆς
ἄλλης πλευρᾶς τοῦ μοναστηρίου πρὸς τὸ χά-
ραδρῶδες μέρος ἦσαν δρυεὶς πετρίλαι, κατα-
νεῖαι καὶ πρίνοι, κισσοὶ δ' ἠπλοῦτοι καὶ πε-
ριέβαλλε τὸ μοναστήριον τοὺς τοίχους. Μα-
κρὰν ἐφαίνετο παραδόξως ἐκφυόμενον ἐπὶ τῶν
βράχων ἐπὶ σκληροῦ γρανιτώδους ἐδάφους
ἐν καὶ μόνον, μονώτατον δένδρον. Τὸ δ' ὄ-
λον ἐπλαίσουτο ὑπὸ τῆς δασύδους καὶ πο-
λυκρημῶν πλευρᾶς τῆς νεφελογεῖτονος Πίν-
δου.

Ἄλλ' εἶαν ἐνταῦθα νηλόγησα τὴν φύσιν,
καὶ ἐλαβον ἀφορμὴν νὰ θαυμάσω τὸν ἄν-
θρωπον, τὸν ἀντίτεχνον αὐτῆς, καταβαίνων
κατηράσθην τοὺς οἰκοῦντας τὴν Καλαμπά-
κκαν. Οὐδαμοῦ ἀλλαγῶ ὁ ἄνθρωπος ἐμίανε
μιαρῶτερον τὸ μεγαλοπρεπὲς ἔργον τῆς Φύ-
σεως. Ἡ Καλαμπάκκα εἶνε ἡ ἱερὰ πόλις τῆς
δισσομίας, ἥτις ἐνεθρονίσθη ἐνταῦθα ἐν πάσῃ
αὐτῆς τῇ μεγαλειότητι. Ἡ θρυλουμένη τῆς
Κωνσταντινουπόλεως ἀντίθεσις ὅσον ἀπορᾷ
τὸ κάλλος τῆς φύσεως καὶ τὸ ἀκάθαρτον τῶν
οἰκούντων εἶνε οὐδὲν, παραβαλλόμενον πρὸς
ὃ, τὶ βλεπῆι εἰς ἐνταῦθα. Ἀπορον πῶς οἱ ἀν-
θρώποι δέχονται νὰ κατοικίωσιν ἐν τῷ χῶρῳ
τούτῳ καὶ δὲν ἀποφασίζουσι νὰ διασπαρῶσι
κατὰ κόμας, ἵνα τοῦλάχιστον ἀπολαύωσι
τοῦ καθαροῦ ἀέρος. Ἐάν ὁ Ρουσσῶ, ὅστις
τόσας εὐγλωττοὺς ἐγραφε σελίδας κατὰ τοῦ
πρώτου οἰκιστοῦ τῶν πόλεων, ἐγίνωσκε τὴν
Καλαμπάκκαν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντήλθῃ ὕλην
ἱκανήν νὰ πληρῶσῃ ὄλους τόμους.

Ἄλλ' ἡ συνθήσια ὑπερνεκᾷ τὰ πάντα.
Καὶ ὁμοῦ τις θὰ τὸ πιστεύσῃ ; Ἐν τῷ
βορβόρῳ καὶ τῇ βδελυγμίᾳ ταύτῃ ζῶσι γυ-
ναῖκες, ὡν ἡ εὐχρησία, τὸ εὐμελὲς καὶ τὸ καλ-
λίμορρον προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν καὶ δι'
ἄς ἀμνηχανῶν τις ἐρωτᾷ πῶς κατορθώθη
νὰ ἀκμάζωσιν ἐπὶ τοιοῦτου ἐδάφους. Εἶδον
ἐνταῦθα γυναῖκας, ἰχούσας τὴν χάριν τῆς
Ἀρτεμίδος, δυναμέας νὰ ὑποστῶσι νικη-
φόρας τὴν σύγκρισιν πρὸς τὰς γυναῖκας τοῦ
Μεσσανίου καὶ τοῦ Παλαμά, πεφημισμένας
ἀνά τὴν Θεσσαλίαν.

Ἀναχωρῶν ἔρριψα ἐν τελευταίον βλέμμα
πρὸς τινὰς βραδύναντας εἰς τὸν ἀλωνισμόν
καὶ κατακνηνόμενος εἰς τὸ ἔργον τούτου.
Οὐδὲν εἶδα γραφικώτερον τοῦ ἀλωνίζειν
ἐν Θεσσαλίᾳ. Εἶνε εἰκὼν ἀξία τοῦ χρωσθῆ-

ρος τοῦ Λεοπόλδου Ροβέρτου καὶ τῆς Ρόζα
Μπονέρ ἢ τοῦ Ἰουλίου Βρετόν.

Γ. Ε. ΜΕΛΗΣ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΙΑ.

ΝΙΑΓΡΑΞ

Ἴδου ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ θαύματος τοῦ φυ-
σικοῦ κόσμου, τοῦ καταρράκτου τοῦ Νια-
γάρρα, οὗτινος ἡ φήμη ἐφελκύει πλείστους
ἄλλους περιηγητὰς εἰς ταύτην τὴν χώραν.

Τὴν ὥραν, καθ' ἣν γράφω, τὰ ὠτὰ μου
κωφαινούνται ἐκ τῆς ἀγρίας αὐτοῦ βοῆς· μα-
κρόθεν εἶνε ἀδύνατον νὰ λάβῃ τις καὶ τὴν
ἐλαχίστην περὶ αὐτοῦ ἰδέαν. Τὸ Ἴόνιον πέ-
λαγος πολλάκις μυκάται πρὶν ἢ τὴν ψῆφον τὰς
ἀκτὰς τῆς Ἀκαρνανίας, ἀλλὰ δὲν κατα-
κρημνίζεται ἀπὸ τούτου ὕψους.

Θὰ γνωρίζῃς βεβαίως, ἀναγνώστα, τὸ
ἀκρατήριον ἀπ' οὗ ἡ Λεσβία Σαπφῶ ἐπέ-
δησεν ὑπόθεσις τὴν ἀδύνατον νὰ λάβῃ τις καὶ τὴν
λασσαν κατακρημνιζομένην ἀπὸ τὸ ὕψος
τούτου· φαντάσθητι τοὺς ἀφροῦς, καὶ κατα-
νόησον τὴν βοήν του !

Τὸν Νιαγάρρα θεωροῦσιν οἱ Ἀμερικανοὶ
ὡς τὸν ἐμβληματικὸν καταρράκτην τῆς δό-
ξης των, ὅστις διηγείρε τὸν θαυμασμόν τοῦ
ἀνθρωπίνου γένους, καὶ ἐδιδάξῃ τῇ Μεγάλῃ
Βρεταννίᾳ τὸ μεγαλεῖτερον τῆς ταπεινοφρο-
σύνης μᾶθημα.

Ἀπ' οὗτοῦ ὁ Κολόμβος ἀνεκάλυψε τὴν
Ἀμερικὴν παρῆλθον 180 ἔτη πρὶν ἢ ὁ Νια-
γάρρα ἀνακαλυφθῆ· ἀναμφιβόλως οἱ αὐτό-
χθονες τὸν ἐγνώριζον, ἀλλ' ἐφοβούντο νὰ τὸ
διακοινώσωσιν, ἵνα μὴ προσελκύσωσι τοὺς
ἐχθροὺς των πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Ὅταν πρῶτος ὁ πατὴρ Χέννεπην, ὁ Γάλ-
λος Ἰησοῦτις, εἶδε τὸν καταρράκτην συνεί-
φισε τὰς παλάμους του, καὶ συνεχάρη ἐαυ-
τόν, ὡς νὰ ἐτύγγανε νέος Κολόμβος.

Ὅλαι αἱ περιγραφαὶ αὐτοῦ εἰσι μὴδὲν ἐνώ-
πιον ἐνὸς βλέμματος ἐπὶ τῶν μεγαλοπρεπῶς
κατακρημνιζομένων τούτων ὑδάτων. Ἐν
τούτοις ἐπιχειρῶ ἐν συνόψει τὴν δυσκολωτά-
την ταύτην περιγραφὴν.

Ὁ καταρράκτης τοῦ Νιαγάρρα διαιρεῖ-
ται ὑπὸ τῆς Αἰγορήσου εἰς δύο μέρη τὸ
πρὸς τ

Ο ποταμός πρό του καταρράκτου στολί-
ζεται υπό νησίδων 37 τόν αριθμόν.

Εκ τών μάλλον περιέργων ένταύθα είνε
ή Κρεμαστή Γέφυρα, εύγενής και ά-
ξιοθαύμαστον έργον του άμερικανού Γ. Φ.
Ρωμπλιν, άρξαμένη από του 1852 και
περαιωθείσα τό 1855 είνε κατασκευα-
σμένη άπασα εκ αιδήρου ίσορροπία, και
δι' αυτής συγκοινωνεί ο Καναδάς μετά τών
Ηνωμένων Πολιτειών. Διαίρεται είνε δύο
διαδρόμους άνω και κάτω. Επί μιν του
άνω διέρχονται δύο τών μεγαλειτέρων α-
δηροδρόμων άνευ του έλαχίστου δονισμού,
επί δε του κάτω διέρχεται δρόμος άμαξι-
τός. Προς περαιώσιν αυτήν ιδανικήθησαν
επέκεινα τών 100 χιλιάδων λιρών στερνών.

Αί προς τήν Ηνωμένα Κράτη βάρεις τής
Γεφύρας είνιν ύψους 88 ποδών, αι δε προς
τόν Καναδάν 78, τό όλον αυτής μήκος
ποδών 800 και τό πλάτος 24. Τό άνωτα-
τον δ' ύπερ τών ποταμών ύψος ποδών 250.
Έξασφαλίζουσιν αυτήν προς τήν ξηράν 4
σιδηροί κάλοι δέκα δακτύλων διαμέτρου εκ
σύρματος 4,000 μιλίων οι σιδηροί ούτοι
κάλοι είνε δυνάμει 12,400 τόνων τής
δε γεφύρας τό βάθος είνε μόνον 8,000 τό-
νων. Η κομψότης και ή ίσχύς συννήθησαν
ένταύθα θαυμασίως.

Είνε τήν βράσιν του Πατάλου υπό τόν κα-
ταρράκτην, εζέχει ο Τραπεζοειδής βράχος,
θείσις επικινδυνωδεστάτη, άφ' ής κατά τό
1818 άποσπασθείς κατέπεσεν όγκος 160
ποδών μήκους και 40 πλάτους κατά δε τό
1828 κατέπεσεν έτερος μετά κλονισμού ε-
πίσης τό 1829 και κατά τό 1850 όγκος
200 ποδών μήκους και 100 ποδών πλάτους
έν μιξ τών περιπτώσεων τούτων όλίγα λε-
πτά πρό τής καταπτώσεώς του 40—50
άτομα ίσαντο επ' αυτού.

Ισάμενός τις παρ' τό χειλός του δύνα-
ται να ίδη τήν άτρόμητον Παρθένου τής
Ομίχλης, μικρόν άτόπιον, όπερ δια-
σχίζον τά άφρώδη ύδατα υπό τό τόξον τών
υδάτων του καταρράκτου, φέρε τους περι-
ηγητάς από του ένος προς τόν έτερον κα-
ταρράκτην.

Επί τής κορυφής του Τραπεζοειδούς βρά-
χου ύπάρχει Μουσείον γραφικής κατασκευ-
ής, έμπεριέχον συλλογήν πτηνών, ιχθύων,
φυτών και άλλων περιέργων αντικειμένων.

Έν τώ χωριδίω του Νιαγάρα ύπάρχουσι
διάφορα ξενοδοχεία, εζ άν διακρίνεται τό
του Καταρράκτου και τό Διεθές. Είνε δύο
δε μιλίων από τής Κρεμαστής Γεφύρας
άπόστασιν τό Όρος του Αειού, ένθα τυγ-
χάνει τις ύποδοχής άρίστης και πάσης ά-
ναπαύσεως.

Οι διερχόμενοι διχ τής γεφύρας ύποχρε-
ούνται, καταγράφοντας τό όνομά των είνε τό
βιβλίον του τελωνιακού γραφείου, να πλη-
ρώσωσιν 1/4 του ταλλήρου έτήσιον δόδιον.

Μαγευτικώτατη είνε ή σκηνή τής θέας
του καταρράκτου υπό τό σεληνιακόν φώς.

Επισκέφθην τό Αίματηρόν βέθρον' άλ-
λά τό Βρεττανικόν αίμα, διχ του όποιου οι
Ίνδοι έβχανον αύτά, δέν μολύνει πλέον τά
καθάρά αύτου ύδατα, ρένουτα διαυγή προς
τήν Όπήν του Διαβόλου.

Είδον τό μέρος, ένθα έγένετο ή άξιωμα-
νός μάχη του Λάρδης Λέην, τό Α-
ναβρυτήριον, τά Υψη του Κονίγστον και
τό μνημείον του στρατηγού Μπράκ. άνέ-
στην επί του Τραπεζοειδούς βράχου, εκ του ό-
ποιου δύναται τις να ίδη τόν Νιαγάραν καθ'
όλην αύτου τήν έκτασιν και άραιότητα. Οίον
λαμπρόν θέαμα! Ένετρώθησα είνε τό μεγα-
λειόν του και εκ του μέρους τών Ηνωμένων
Πολιτειών και εκ μέρους του Καναδά. Α-
κολούθως επιβιβασθέντες έν τή Παρθένω
τής Ομίχλης, διέβημεν υπό τό τόξον τών
καταπιπτόντων υδάτων, και έβυθίσθημεν
έν τή πυκνή ομίχλη, προχωρούντες μέχρι
των προπόδων του Πατάλου. Τό ταξείδιον
τούτο είνε διαστήματος δύο μιλίων, και είνε
εκ τών επικινδυνωδεστέρων και φοβερωτέρων.

Είδον τό μέρος, ένθα ο Σάμ Πατζς έξε-
τέλεσεν επιτυχώς έν του πήδημα, και έπρο-
χώρησα υπό τόν καταρράκτην μέχρι του
Τραπεζοειδούς βράχου γυμνόπους και παρ-
ενδεδυμένος κηρωτόν' ο οδηγός μου εζε-
πλήττετο επί τή επιμονή μου, και με διε-
βεβαίωσε, ότι όλίγοι είνε άποτολήσει να
φθάσω μέχρι του σημείου εκείνου!

Ο Δικενς ήκουσε ποτε από του μέρους
τούτου τόν πάταγον τών καταπιπτόντων
υδάτων και εζεφώνησε. Ποίαί είνιν αι κραυ-
γαί αύται, αι εξερχόμεναι τών βροτωδών
υδάτων!

Ο μυθιστοριογράφος ήκουσε μόνον κραυ-
γας' άλλ' ο λόρδος ποιητής Μόρπεθ ήκου-
σεν Όμηρία άσματα έν τή ζωηροτέρα οστ-
ρηλασία, και τήν άμερικανικήν ζητωκραυ-
γήν προς τήν Έλευθερίαν.

Η ποιήτρια Σιγουρνέυ ήκουσεν έν τή βοή
αύτου τήν προσευχήν τής ανθρωπότητος και
εζεφώνησε :

«Συόμιλεις μόνον περι Θεού, όστις έρριψε
σταγόνα εκ τής δεξιās αύτου χειρός, δια-
τάττων τήν ψυχήν, ήτις άτεινεί προς τό
τρομακτικόν τούτο μεγαλειόν σου, να δια-
μένη σιωπηλή, περιωραμένη έν τή ταπει-
νότητά της, να εξισταται ένώπιον Αυτού.»

«Ετερος ποιητής ο Μπρέιναρδ παρεβαλε
τόν έξοχον τούτον καταρράκτην με έλαφρόν
μόνον κύμα, όπερ θραυόμενον ψιθυρίζει τό
μεγαλειόν και τήν ίσχύν του Δημιουργούτου.»

Ο Βάκρινγκαμ λέγει περι αύτου.

«Ημεράν και νύκτα άκαταπαύστως τά
κύματά σου διχ φωνής ήχηράς κηρύττουσι
τό όνομα του μεγάλου Ίερωθι.»

Και άλληώς είνε άδύνατον να μη αισθανθώ
τις έν τή καρδίχ του αίσθημα ιερόν και βαθύ
προς τόν δημιουργόν τοςάυτης μεγαλειό-
τητος.

Δέν ήδυνήθην ή να χαράξω κάγω επί του
λευκώματος του Ξενοδοχείου τά εζής έλ-
ληνιστί, άτινα τήν ακολουθον ήμέραν άνέ-
γνωσα άγγλιστί είνε πολλά: Αμερικανικάς
εφημερίδας και Περιοδικά.

«Νιαγάρα! Όταν άτόπιον εκ τών
ακαθάρων κρυσταλλωδών υδάτων του Αι-
γαίου με έφερε προς τήν Πάτμον, ένθα ήτέ-
νισα προς τό μέρος, όπου ο Ίωάννης ήκουσε
ατήν φωνήν του Θεού ως τόν ήχον πολλών
υδάτων, τό μυστήριον εκείνο μοί ήτο είσα-
ατέι ακατάληπτον νυν δε άκούων τόν ήχον
ατών υδάτων σου, εξισταμαι και τρέμω, ως
αέκν ήτο ή φωνή Αυτού.»

«Ηκουσα πολλάς θαλάσσας βρυχωμένας:
ήκουσα τά κραταιά του Όκεάνου κύματα
αώρουμένα έν όλην αύτάν τή λύση' άλλ'
απάντα ταύτα είνε μηδέν ένώπιον τής φω-
ανής, ήν τώρα άκούω!..

«Οίμοι! Ανάγκη να σέ ήγκαταλείψω
αβασιλεύ του μεγαλειού τής φύσεως, επί
ατής αυτοκρατορικής του όποιου κεφαλής ο
«Βασιλεύς τών ουρανών επιθείται τό τρίχρον
αδιάδημα. Χαίρε! Αλλ' εάν ποτε επιστρέψω
αεις τήν γενέθλιόν μου χώραν και επισκεφθώ
αεί νέου τήν πόλιν τής Παλλάδος, έν μέση
ατών κλασικών αούτης σκηνών θα ένθυμού-
μαι μετά συγκινήσεως, τας ευαρέστους
αστιγματάς άστιας διήλθον επί τής άρριζού-
σεως σου όχθης...»

Αύριον ήγκαταλείπω τόν Νιαγάραν δια
Κουσεβέκην.

(Έπεται τό 1Β'. Μέρο.) Γ. Δ. Κ.

RIDER HAGGARD

ΕΚΕΙΝΗ

(ήτις πρέπει να άνακουήται)

Μυθιστορία

(Ευνέχεια)

Συνεπώς μετέβην παρ' τή Λέοντι και
εύρον τόν Ίωβ και τήν Ουστάνην έν κατα-
στάσει άπελπισία και διακηρύττοντας ότι
ο Λέων έπνεε τά λοιπία και ότι με είνον
άναζητήσις πανταχού άλλά δέν ήδυνήθησαν
να με εύρωσιν. Έσπευσα παρ' τήν κλίνην
του και είνε τήν θείαν τής αγωνίας του επιεί-
σθη, ότι έντός όλίγων ωρών δέν θα είχε
πλέον ανάγκην ανθρωπίνης άρωγής και
φαρμάκων. — Ίσως και ταχύτερον. . . .
Κατηράσθη τόν εγωισμόν μου, όστις με
εκρατήσε πλησίον τής Αισα, ενθ' ο προσ-
φιλής υίός μου άπέθνηκε! Φεύ και πάλιν
φεύ, πόσον εύκόλως και αύτοι οι έναρετώ-
τεροι τών ανθρώπων ώθηόνται προς τό κα-
κόν υπό τής λάμψεως τών γυναικείων όφθαλ-
μών!

Πράγματι δε επί ήμισειν όλην ώραν εί-
χον λησμονήσει έντελώς τόν Λέοντα' τόν
άνθρωπον, όστις επί είκοσιν έτη ύπήρξεν ο
προσφιλέστερός μου σύντροφος και τό κύ-
ριον μέλημα τής ύπάρξεώς μου. Και ήδη
ίσως ήτο πλέον πολύ άργά! Ηνωσα έν ά-
πελπισία τας χείράς μου και έθώρησα πέ-
ριξ μου. Η Ουστάνη εκάθητο πλησίον τής
κλίνης και είνε τούς όφθαλμούς της εκαιε τό
ύπόσκιον πυρ τής άπελπισίας. Ο Ίωβ έμοι-
ρολογούσε (λυπούμαι μη εύρίσκων καλη-
τέραν λέξιν, να εκφράσω τήν έκδηλουμένην
θλίψιν του), καθήμενος έν τινι γωνία. Βλέ-
πων δε ότι τόν παρετήριον ήγέρθη και έ-
ξήλθεν είνε τόν διάδρομον, να δώση εκεί
έλευθεράν διεξοδον είνε τά δάκρυά του. Έν
τῇ Αισα έναπέκριντο προφανώς, άπασαι αι
έλπίδες μου. Αύτη και μόνη ήδύνατο να
τόν σώση, εκτός άν ήτο άγύρτις και έψύ-
δατο. Αλλ' πώς ήτο δυνατόν να ψεύδηται
Έκείνη; Ηγέρθη λοιπόν να πορευθώ προς
αυτήν και τήν ικετεύω να σπεύση, ότι εί-

δον τόν Ίωβ τρέχοντα προς τό μέρος μου
και άνωρθωμένην τήν κόμην εκ τρούμου και
ψιθυρίζοντα:

— Κύριε έλέησον μας, Κύριε! Έρχεται
ένα φάντασμα τυλιγμένον μέσ' ες τά σάβανα
του. Είνε ες τό πέραςμα.

Κατ' άρχάς εξεπλάγην, άλλά κατόπιν έ-
σκέφθην ότι θα ήτο βεβαίως ή Αισα, ήτις
περιβεβλημένη τά λευκά πέπλα της προύξέ-
νησεν έντύπωσιν φάσματος προς τόν Ίωβ.
Και τρώον μόλις παρήλθον όλίγα στιγμαί
και ή Έκείνη εισήρχετο έντός του σπη-
λαιού, έν φ εύρισκόμθα. Ο Ίωβ ιδών αυ-
τήν εισερχομένην έβλαε κραυγήν άπελπι-
σίας, και άρμήσας είνε τινι γωνίαν έστρεψε
τό πρόσωπόν του προς τόν τοίχον, ή δε Ου-
στάνη, μαντεύσασα τις ήτο τό φάσμα, έπεσε
πρηνης επί του ιδάφους και έμεινεν ακι-
νητος.

— Έρχεσαι είνε καλήν ώρα, ω Αισα,
είπον, διότι ο υίός μου εύρίσκεται έν τῇ ά-
γωνία του θανάτου.

— Δέν πειράζει, Χόλλυ μου, μοί άπε-
κρίθη, αν δέν είνε ακόμη νεκρός, θα τόν έπα-
ναφέρω είνε τήν υγείαν. Είνε εκείνος εκεί ο
άνθρωπος υπηρέτης σου; Και είνε αυτός ο
τρόπος, καθ' όν οι ύπηρέται τών χωρών
σας ύποδέχονται τούς ξένους;

— Έροθήθη ιδών τήν περιβολήν σου,
ήτις πολύ όμοιάζει σάβανον, άπήνησα.
Έκείνη έγέλασεν.

Και ή κόρη; ή ένθυμούμαι. Είνε ή κόρη
περι ής μοί έλάλησας. Λοιπόν διάταξον άμ-
φοτέρους να εξέλθωσι, και τότε θα μερινή-
σωμεν περι του άσθενούτος Λέοντός σου.
Δέν θέλω να βλέπωσι τήν σοφίαν μου οι
υποδέστεροί μου.

Συμμορφούμενος προς τήν επιθυμίαν τής
Αισα, είπον προς τήν Ουστάνην Αραβι-
στί και προς τόν Ίωβ Αγγλιστί να εξέλ-
θωσι. Και ο μιν Ίωβ ύπήκουσε προθύμως,
διότι δέν ήδύνατο να συνέλθω εκ του φόβου
του. Αλλ' δέν έπραξεν ως αύτός και ή
Ουστάνη.

— Τί ζητεί λοιπόν Έκείνη; είπεν έν ψι-
θύρω, και εύρισκομένη μεταξύ του προς τήν
τρομεράν βασιλίσαν φόβου της και τής επι-
θυμίας να παραμείνη πλησίον του Λέοντος.
«Η γυνή έχει πάντοτε δικαίωμα να εύρί-
σκει πλησίον του άποθνήσκοντος άνδρός
της, Δέσποτά μου, Μαίμου.»

— Διά τί, Χόλλυ μου, δέν φεύγει ή γυνή
αυτή; ήρώτησεν ή Αισα, ήτις εύρίσκετο
είνε τό έτερον άκρον του σπηλαιού και παρ-
ετήρει τά άνάγκυρα επί τών τοίχων.

— Δέν θέλει να ήγκαταλείψω τόν Λέον-
τα, άπήνησα υή γινώσκων τί να είπω.

Η Αισα τότε έστράφη και δεικνύουσα
τήν Ουστάνην διχ τής χειρός, τῇ είπε μίαν
λέξιν, μίαν και μόνην λέξιν, άλλ' αύτη ήρ-
κει' διότι ο τόνος δι' ου προσεφέρθη έση-
μαινε τόμουσ ολοκλήρους.

— Ίπαγε! τί είπεν.

Τότε ή Ουστάνη διήλθε πλησίον τής Αι-
σα, έρπουσα δε επί τών γονάτων και τών
χειρών της, άπήλθεν.

— Βλέπεις, Χόλλυ μου, είπεν ή Αισα
μικρόν γελάσασα, ότι ήτο ανάγκη να δώσω
είνε τόν λαόν τούτον μάθημα εύπειθείας. Η

κόρη αύτη παρ' όλίγον να με παρακούση,
και όμως είδε τήν πρώην ταύτην πώς τι-
μαρώ τους άπειθούτας. Έν τούτοις εξήλ-
θεν' ώστε άς ίδω τώρα τόν άσθενή σου νεκ-
νίαν.

Ταύτα δε λέγουσα προύχώρησε προς τήν
κλίνην, έν ή εκειτο ο Λέων με τό πρόσωπον
έστραμμένον προς τόν τοίχον.

— Είνε ευείδης, είπεν, ένφ εκλινεν άνω-
θέν του ίνα τόν παρατηρήση.

«Αλλ' άμέσως τό ύψηλόν και όμοιον με
ίτιαν σώμά της ήρξατο να ταλαντεύεται
και να όπισθοχωρή, οίονει πληγέν υπό σφαι-
ρας ή μαχαίρας, μέχρις ου συνεκρούσθη
προς τόν τοίχον του σπηλαιού μεθ' ο ή-
κουσα εξερχομένην εκ τών χειλέων της τήν
άγριωτέραν φωνήν, ήν ήκουσα ποτε επί
ζωής μου.

— Τί συμβαίνει, Αισα; ήρώτησα. Είνε
νεκρός;

— Έστράφη τότε και ώρμησε κατ' έμού ως
τιγρίς.

— Σκύλε! είπεν έν τρομερώ ψιθυρισμώ,
όμοιάζοντι τόν συριγγόν άφρεως. Διατί μοί τό
άπέκρυψας;

Μοί εξέτεινεν άπειλητικώς τήν χείρα, ώ-
στε ένόμισα ότι έμελλε να με φονεύση.

— Τί σοί άπέκρυψα; τί; ήρώτησα τραυ-
λίζων εκ του τρούμου.

— Α! είπεν' ίσως δέν τό έγνώριζες! Λοι-
πόν μάθε αύτό. Εκεί κείται εξηλωμένος ο
Καλλικράτης μου' ο Καλλικράτης, όστις έ-
πέστρεψε τέλος προς έμέ, ως έγνώριζον ότι
θα έπραττε' ναι, τό έγνώριζον ότι θα έπέ-
στρεφεν.

Και ήρξατο να στενάξω, να όλολύξω και
να γελώ ως πάσα άλλη συγκεκινημένη γυνή,
και να ψιθυρίζω: «Καλλικράτη, Καλλι-
κράτη!»

— Μωρία! έσκέφθην, άλλά δέν έτόλ-
μησα να τό είπω. Αλλως τε, κατά τήν
στιγμήν ταύτην, περι ουδενός άλλου έσκε-
πτόμην ή περι του Λέοντος και έφοβούμην
μη άποθάνω, ένόσω εκείνη εξηκολούθει να
κλαίη και να οδύρηται.

— Εκτός άν σύ δύνασαι να τόν βοηθή-
σης, έτόλμησα να είπω, ο Καλλικράτης σου
ταχέως θα είνε μακρόν του κόσμου τούτου...
... Αναμφιβόλως άποθνήσκει τήν στιγμήν
ταύτην.

— Είνε άληθές, είπε περιειδώς. Διατί να
μη έλθω πρότερον; Απώλεσα τας δυνάμεις
μου. Η χείρ μου τρέμει.... Και όμως είνε
εύκολώτατον. Άαβε, Χόλλυ, τό φιαλίδιον
τούτο, και χύσον τό περιεχόμενον του έν-
τός του λάρυγγός του. Αυτό θα τόν θερα-
πέυση αν δέν είνε νεκρός. Ταχέως, λοιπόν
ταχέως! Ο άνθρωπος άποθνήσκει.

Εξήγαγε δε εκ τών πτωχών τής έσθής
της μικρόν φιαλίδιον εκ πηλού και μοί τό
ένεχερίσεν. Έρριψα βλέμμα προς τόν Λέ-
οντα και είδον ότι ήτο άληθές' ο Λέων έψυ-
χορράγει. Είδον τό πρόσωπόν του καθιστά-
μενον τεφρόν και ήκουσα τήν άναπνοήν του
καθισταμένην ροχχώδη.

Η φίλη ήτο πεπωματισμένη διχ ζυλα-
ρίου, όπερ λαβών δια τών οδόντων μου άπέ-
συρον. Αλλ' ένφ έπραττον τούτο, μία στα-
γών εκ του έν τῇ φιάλη υγρού έπεσεν επί

τῆς γλώσσης μου. Ητο ήδύ τήν γεύσιν, και
προς στιγμήν μοί έπέφερε σκοτοδίνη' άλλ'
τό άποτέλεσμά του παρήλθε μετά τής αυ-
τής ταχύτητος μεθ' ής είνε έλθει.

Όταν έφθασα παρ' τό πλεύρον του
Λέοντος ήτο πλέον ή πρόδηλον ότι εξέ-
πνεεν. Η χρυσή κεφαλή του έστρέφετο
βραδέως από πλαγίου είνε πλάγιον, και τό
στόμα του ήτο ήμιανοικτόν. Παρακάλεισα τήν
Αισα να κρατήση τήν κεφαλήν του, και έ-
κείνη, καιτοι τρέμουσα σύσσωμος ως φύλλον ή
ως πεφοβισμένος ίππος, τό κατώθωσε, κα-
ταβαλούσα μεγάλην προσπάθειαν. Είνε ά-
νοϊκάς όλίγον τι πλέον τας σιαγόνας του,
έχουσα έν τῇ στόματί του τό περιεχόμενον
τῆς φιάλης. Αμέσως όλίγος άτμός ήγέρθη
εξ αύτου, ως συμβαίνει όταν ταρτήρη τις
τό νιτρικόν οξύ. Τούτο δέν έμαγεύθη ποσώς
τας έλπίδας μου, αίτινες ήσαν πολύ μικραί
περι τής επιτυχίας τής θεραπείας.

Έν τούτοις ήτο βεβαίον, ότι οι ροχχασμοί
τῆς αγωνίας είνον καταπαύσει. Κατ' άρχάς
ένόμισα ότι είνε έπίλθει ο θάνατος και διχ
τούτο κατέπαυσα.

Η μορφή του έλαβε ζωηρόν όχρόν
χρώμα και οι παλμοί τῆς καρδιάς του, οίτι-
νες ήσαν πρότερον άσθενέστατοι, έπαυσαν
όλοσχερώς. Μόνον τά βλέφαρα εξηκολούθουν
να παίζωσιν είσέτι όλίγον.

Έν τῇ άμφιβο-
λίχ μου προσέβλεψα τήν Αισα, ής ο πέ-
πλος είχε καταπέσει κατά τήν πρότην της
παραφοράν. Εκράτει είσέτι τήν κεφαλήν του
Λέοντος, και με πρόσωπον πολύ ωχρότερον
του προσώπου του, τόν παρετήρει έν άγω-
νιάδει άνησυχία. Προφανώς δέν ήτο βεβαία
αν θα εζῆ ή αν θα άπέθνησκε. Παρήλθον
βραδέως πέντε λεπτά και έπιστήθη ότι είνε
άπελπισθη. Τό χάριεν ώσειδής πρόσωπον της
καθίστατο ίσχυρόν και λιπόσαρκον υπό τήν
έπιρροήν τῆς πνευματικής αγωνίας, ής ή
γραφίς έχραττε μελαίνως γραμμιάς υπό τά
κοιλώματα τών οφθαλμών της. Τό κορά-
λιον των συσσωμμένων χειλέων της ώχρίασε
και έγένετο λευκόν ως τό πρόσωπον του
Λέοντος. Προύξενε οίκτον! ώστε έν μέση
τῆς ιδίας μου θλίψεως συνεπάθησα δια τήν
θλίψιν αύτης.

— Είνε πολύ άργά; έτραύλισα.

«Έκρυψε τό πρόσωπόν της έντός των χει-
ρών της και δέν άπήνησεν. Και έγω επί-
σης έστρεψα άλλαχού τό πρόσωπόν μου.
Αλλ' ένφ έπραττον τούτο ήκουσα θορυ-
βώδη άναπνοήν, και παρατηρήσας είδον
γραμμην χρώματος ζωής ανελθούσαν επί
τού πρόσωπου του Λέοντος, μεθ' ο άλλην
και πάλιν άλλην, και τέλος, ω τό θαύμα-
τος τών θαυμάτων! ο άνθρωπος, όν ένομι-
ζομεν νεκρόν έστράφη προς τό έτερον των
πλευρών του.

— Βλέπεις! είπον με άσθινή φωνήν.

— Βλέπω, άπήνησεν εκείνη δια βραγ-
χόδους φωνής' έσώθη. Ένόμισα ότι είχο-
μεν φθάσει πολύ άργά... μίαν στιγμήν βρα-
δύτερον και θα ήτο νεκρός ήδη!...

Και ταύτα λέγουσα ανελύθη είνε δάκρυα
και ήρξατο να όλολύξω ούτως, ώστε θα ένό-
μιζε τις ότι έμελλε να εκραγή ή καρδιά
της' πλην ένφ έπραττε τούτο έφαινετο θελ-
κτικώτερα είπέροτες. Τέλος έπαυσε να κλαίη.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΑΙ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου εἰσάγομεν ἐν τῇ **Ἑβδομάδι** καινοφανῆς σύστημα ἀγγελίων, τοῦ ὁποῖου παρακαλοῦμεν τὰς συναδέλφους ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ νὰ ἀφίσωσιν ἡμῖν τὴν ἐκμετάλλευσιν.

Τὸ σύστημα τοῦτο ἐπιτυγχάνον ἔσται πολλαχῶς τοῖς φιλιαναγνώσταις καὶ φιλοβίβλοις ὠφέλιμον.

Πάντες ἔχομεν βιβλία διπλᾶ ἢ ἄχρηστα ἡμῖν καὶ ἐπιθυμοῦμεν ἄλλα χρεϊώδη ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἄλλοι θεωροῦντες χρήσιμα τὰ εἰς ἡμᾶς ἄχρηστα. Ποῦ νὰ γνωρίζομεν ὅμως ποῖος ἔχει ἐκεῖνα, ἅτινα ἐπιθυμοῦμεν; Καὶ ποῦ νὰ γνωρίζῃ ἐκεῖνος, ὅτι ἂν μᾶς ἔδιδε τὸ εἰς αὐτὸν ἄχρηστον θὰ τῷ ἐδίδομεν εὐχαρίστως τὸ εἰς αὐτὸν χρήσιμον;

Τὴν συνεννόησιν ταύτην ἀναλαμβάνει νὰ διεξαγάγῃ ἡ **Ἑβδομάς** δι' ἰδίας στήλης ἀγγελίων, ὧν ἐκάστη, ἐκ δύο μόνον γραμμῶν, θὰ δηλοῖ τὸ προσφερόμενον βιβλίον καὶ τὸ ζητούμενον:

**Δίδω « Ἱστορίαν Παπαρρηγοπούλου » ἀντὶ
« Ἀρχαιολογικοῦ Λεξικοῦ » Ραγκαβῆ.**

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἀνταλλάσσόμενα βιβλία δεόν νὰ εἶνε ἢ καινουργῆ ἢ ἐν καλῇ καταστάσει. Πιθανὸν δὲ νὰ εἶνε καὶ δεδεμένα. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διὰ τοῦ ψηφίου **Κ** σημειοῦνται τὰ καινουργῆ, διὰ τοῦ **Δ** δὲ τὰ δεδεμένα:

**Δίδω Ἱστορίαν Παπαρρηγοπούλου Κ ἢ Δ ἢ Κ.Δ
ἀντὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Λεξικοῦ Ραγκαβῆ.**

Ἐν τῷ γραφείῳ τῆς **Ἑβδομάδος** εἰδικὸς ὑπάλληλος θὰ ἐγγράφῃ τὰς ἀγγελίας ὑπὸ αὐξοῦντα ἀριθμὸν ἀντὶ λέπτων **25** ἐκάστην. Αἱ νεαὶ ἀγγελίαι ἐκάστου φύλλου δὲν ἀκυροῦσι τὰς τῶν προηγουμένων. Ἐκάστοτε ὅμως θὰ δημοσιεύονται οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἀγγελίων αἵτινες ἐξετελέσθησαν.

Διὰ τοῦ συστήματος τούτου οὐ μόνον θὰ δύναται πᾶς τις νὰ ἀντικαθιστᾷ τὰ ἐκ τύχης ἢ ἐκ δωρεᾶς ἢ ἐξ ἀγαρείας περιελθόντα εἰς κτῆσιν τοῦ ἄχρηστα βιβλία, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα τὰ χρησιμεύσαντα ἅπαξ νὰ ἀνταλλάσσῃ διὰ νέων καὶ ὀλίγων κατ' ὀλίγον ν' ἀνανεοῖ τὴν βιβλιοθήκην του.

1 Δίδω Πατριακὴν Βεβλιοθήκην Σακελιῶνος Κ ἀντὶ Ἑλλήν. Λεξικοῦ Γιάνναρη ἢ δραχμῶν 15. **2** Δίδω Eraclito Efesio τοῦ Soulier Κ ἀντὶ τῶν Ποιημάτων Ἀρχ. Παράσχου. **3** Δίδω Ζωολογίαν Μηλιαράκη Κ ἀντὶ τῶν Ἀθλῶν τοῦ Οὐγκῶ ἢ τοῦ Μοντεχρίστου.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ ΚΑΤΙΣΤΗΜΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΑΟΥ ΚΑΙ Σ^α
ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Κάϊρῳ

Ἀναδέχεται τὴν ἐκτέλεσιν πάσης χρηματιστικῆς καὶ ἐμποροπραγματικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ συμφερωτάτου ὄρους. — Προξοφλεῖ καὶ εἰσπράττει ἐπιταγὰς καὶ τοκομερίδια ἐπιτοκίως, ἐν τῷ ἑσωτερικῷ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ. — Ἐκδίδει ἐπιταγὰς καὶ συναλλάγματα μικρῶν καὶ μεγάλων ποσῶν διὰ τὸ ἑσωτερικὸν τῆς Αἰγύπτου, διὰ τὴν Εὐρώπην, Τουρκίαν καὶ Ἑλλάδα. — Ἐκτελεῖ πᾶσαν παραγγελίαν ἐπὶ ἑλληνικῶν χρεωγράφων, κἀμνε προκαταβολὰς ἐπ' αὐτῶν, καὶ πωλεῖ λαχισφόρους δημολογίας τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μὲς μηνιαίας δόσεις καὶ ἐπ' ἑτησίῳ πῶν 6—8 ο/ο — Κἀμνε προκαταβολὰς ἐπὶ βαρβακίων καὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων, καὶ ἀναδέχεται τὴν ἀγοραπωλησίαν αὐτῶν ἐπιτοκίως καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ.

MAΘΗΜΑΤΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

Καθηγητὴς ἔχων διαθεσίμους ὥρας τινὰς, ἀναλαμβάνει τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικῆς ἐν βραχείᾳ διαστήματι καὶ μὲς συγκαταβατικὰ σχετικῶς δίδακτρα. Ἡ Ἑβδομάς συνιστᾷ αὐτὸν διὰ τὴν καλῆν καὶ πρακτικὴν αὐτοῦ μέθοδον.

Διεύθυνσις Ὁδὸς Πινακῶτων 59

Ἐξεδόθη ! Ἐξεδόθη ! Ἐξεδόθη !

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ 1892

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

[ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ—ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ]

Τὸ Ἡμερολόγιον Σκόκου κατέστη πλέον πανελληνιον ἀντὶτύχημα, κομφῶν, καλλιτεχνικώτατον, πλουσίον εἰς βίην, εἰς φιλοκαλίαν, εἰς εἰκόνας, εἰς πρωτοτυπίαν, εἰς πνευματικὴν ἀπόλαυσιν.

Εἰς τὰς **500** σελίδας καὶ χαρτωμένας σελίδας του παρελαύνει ὅλη ἡ σύγχρονος ἐν Ἑλλάδι λογοτεχνία

Περιέχει ὑπὲρ τὰς **100** διατριβὰς : ἴστοι, διηγήματα—ποιήσεις—ἄρθρα ἐπιστημονικὰ, ἱστορικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ—κοινωνιολογικὰς μελέτας—δοσιπορικὰς ἐντυπώσεις—τεχνουργίας—δραμὰτα καὶ κωμωδίας—εἰδύλλια—βιογραφικὰς μονογραφίας—ἠθογραφήματα καὶ σκηνὰς ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ βίου—εὐθράπελα, σκαλαθύρματα, λαπτάς, κοινωνικὰς σατύρας, ἐπιγράμματα—γελοιογραφικὰς παραλήσεις κλπ. κλπ. κλπ.

Συνεργάται εἰσι καὶ ἐφέτος περὶ τοῦς **50**, πάντες σχεδὸν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς συγχρόνου ἐν Ἑλλάδι φιλολογίας;

Εἰκόνας περὶ τὰς **40**, φωτοτυπικαί, μοναδικῆς ἐπιτυχίας, ἐξεργασμέναι ἐπιτηδες ἐν Αἰψίᾳ καὶ Παρισίους.

Ἐξυποθέθῃ καὶ πωλεῖται εἰς τὰ λαμπρὰ Καταστήματα Ἀνίστη Κωνσταντινίδου. Τὰ γραφεῖον τῆς Ἑβδομάδος, χρεὶν τῶν ἐν τῷ ἑσωτερικῷ ἀναγνωστῶν τῆς ἀναλαμβάνει τὴν ἀποστολὴν εἰς πάντα ἐμβέζοντα αὐτῇ τὸ ἀντίτιμον.

Χαρτόδετον φρ. 4 — Χρυσόδετον φρ. 5.

Ἐξεδόθη

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΗ

Ο ΦΑΣΟΥΔΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς Ἑβδομάδος ἀποστέλλεται διὰ τοῦ γραφείου αὐτῆς ἐλευθέρων ταχ. τελῶν εἰς πάντα ἐμβέζοντα: Ἐσωτερικὸν φρ. 5. Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 5

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΔΕΩΝΗ

REVUE

POLITIQUE ET LITTERAIRE

REVUE BLEUE

Paraissant le Samedi

Six mois 20 fr. Un an 35

PARIS

111, Bd. St Germain 111.

BIBΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ

MIX. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

Ὁδὸς Σοφοκλείους

ΔΕΝΟΝΤΑΙ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΛΥΤΕΛΩΣ

ΧΡΥΣΟΝΟΝΤΑΙ ΤΑΙΝΙΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Κατασκευάζονται καὶ πωλοῦνται κατὰ στυγα παντὸς εἶδους ἐράμιλλα τῶν ἀγγλοαμερικανικῶν κατὰ τὴν ποιότητα καὶ στερεότητα, ἀλλὰ πολυτοῦτων ἐρθηνότερα